

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tabakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravlništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravlništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Kladivo in nakovalo.

Danes je izključen vsak dvom o tem, kdo je kriv, da ne pride do češko-nemške sprave, kdo je kriv, da ne pride do miru mej avstrijskimi narodi in kdo je kriv, da ni sploh več miru na vseh koncih in krajih te lepe zemlje.

Te dni se je na nekem komersu nemških dijakov v Pragi izrazil jeden član nemško-nacijonalne stranke takole: „Mi Vsenemci moramo iti za svojim ciljem, katerega nam je postavil otec Bismark, a kar se nam stavi na pot, poraziti moramo brezobzirno, pa bodisi tu doma ali na tujem. Pri izvrševanju te naše naloge je potem ob sebi umevno, da mora biti povsodi kjer nastopimo s svojim delovanjem, jeden narod kladivo, a drugi nakovalo. Naša stvar pa je, da bomo povsodi kladivo mi Nemci a nakovalo bodo naj — drugi. To velja toliko o takozvani češko-nemški spravi kakor i o splošni naši narodni in gospodarski politiki križem sveta.“

To, kar je ta Vsenemec na tem komersu izrekel, ni sicer nič novega, ker je že znano vsemu svetu, a posebno nam avstrijskim Slovanom; — ali da se čujejo iz ust Vsenemca take besede ravno zdaj v teh kritičnih trenutkih naše notranje politike, to je preznačilno, to govori knjige.

Vsenemci torej hočejo, da bodimo mi avstrijski Slovani nakovalo, oni pa da naj bodo kladivo; to pové toliko, kakor da Nemci pod nobenimi pogoji nočejo sporazumljenja s Čehi, ter da na noben način ne pusté, da bi ostali avstrijski Slovani prišli do svoje narodne samostojnosti. To tudi glasno izražajo dan na dan, a svoje besede potrjujejo tudi z dejanji, ki — vpijejo v nebo za maščevanje. Dokler Slovani nismo bili natančno poučeni o pravih namenih vsenemske politike, so oni zamogli slepiti svet, da so v Avstriji jedini državo vzdržujoči element, ter, da je obstanek in bodočnost Avstrije iskati le v taboru matere Germanije. Ko pa so Vsenemci razvili svoje velikopolitično delovanje po drugih nemških državah in deželah po svetu, kjer nimajo najmanjše pravice in vzroka trditi, da so „državo vzdržujoči element“, od tedaj pa se je zadnjemu izmed av-

strijskih Slovanov posvetilo v glavi, da hočejo Nemci biti le nemško Avstrijo vzdržujoči element, Slovane pa, da hočejo pobiti na tla tako, da bi nikdar več ne mogli vstati.

Ta njih namen se posebno trdovratno kaže zdaj ob pogajanjih za češko-nemško spravo. Vsakomu se mora že kar smešno zdeti, ko čuje v jedno mer o nekib konferencah mej voditelji čeških in nemških strank o možnosti, da bi utegnili Nemci privoliti v uvedenje češkega jezika v notranji upravi na Češkem in Moravskem. Kdor pozna Nemce, oni vé, da jim ni najmanjše resno ne s konferencami in ne s spravo, sicer bi ne nasprotovali, sicer bi bila sprava sploh že davno dognana. Ako se kažejo Nemci danes ali jutri naklonjene spravi, ter menijo nekateri iz mej njih, da bi morali popustiti že iz oportunitizma ali v interesu nemške stvari, kateri bi utegnil biti na škodo njih preojstri nastop, pa se že drugi dan oglašajo pri večini furor pan-germanicus in prepereči vse koristnosno delo, ki bi bilo v hasek obema narodnostima. Vsenemci, ako bi se smelo pričakovati, da sploh omogočijo spravo, bi to morda storili le iz preračunjenja in še le potem, ko bi našli kake postranske duri, pri katerih bi pozneje mogli vtihotapiti nekaj, kar bi storilo iluzorično vso spravo. Kajti oni neprestano delajo na to, kako bi spravili do popolnega padca najprej Čehé, a za njimi, ako ne celo ob jednem z njimi, tudi ostale avstrijske Slovane. Zaradi tega treba skrajne previdnosti nasproti tem vsenemskim listjakom.

Češki list „Hlas Naroda“ pravi, da bodo Čehi uredili svoje bodoče postopanje po nastopanju Nemcev. Čehi so vedno pripravljene za spravo in niso nikdar odklanjali mirnega razpravljanja. Pred desetimi leti je bilo to težje. Tedaj se je bilo bati, da utegne priti do razdelitve dežele v dve polovici. Danes češki zastopniki nimajo za seboj nobene tigerske stranke, marveč ves češki narod, ki varuje svoje pravice in ki želi časten mir. Ako bi bilo na nemški strani toliko dobre volje, potem bi se izpolnilo pričakovanje, da bi sprava med Čehi in Nemci rešila avstrijski parlamen-

začudenje vstalega, ko je videl osvobojeno Bolgarijo — ni pa poskusil razočaranja nas živih, ki vidimo...

Bil je 84-letni stavec, ded Joco.

Ta je živel v neki zakriti planinski vasi, ležeči v visoki osojni kotlini Stare planine, nad isterskim obrežjem.

Ded Joco je bil preprost, ali razumen stavec, ki je prebil britko bolgarsko življenje z vsemi težavami, grozotami in brezupnostjo. V 64-letu je po nesreči mahoma oslepel v svojem rodnem gnezdu, uprav ko se je začela rusko-turška vojna.

Ostal je živ, ali umrl je za svet, za svetlobo; in vedno je gojil v srcu skrivno željo, da bi mogel videti „bolgarsko“ — tako je imenoval svobodno Bolgarijo.

V duši so mu živele samo podobe črne minulosti; v njegovi stari, a bistri pameti so rojili temni spomini suznjega življenja — grozni, slabi spomini. Videl je v mislih jasno — kakor nekaj z očmi — rdeče fese, šibe in biče, srepe Turčine sè strašnim obličjem — jedna sama dolga robska noč brez žarka radosti in nadeje; v tej je bil rojen in v tej je tudi umrl za svet.

tarizem, podelila obema narodnostima zaželjeni mir.

Ali kako nepotrebno je od češke strani vsako poudarjanje dobre volje za sporazum, ko Nemci vendar že davno vedo, da ne želé Čehi nič drugega nego to, kar jim gre po božjem in ljudskem pravu. Ali Nemci, pa recimo raje: V senemci, so v tem slučaju podobni onemu roparju, ki ne zahteva od svoje žrtve „denar ali življenje“, marveč ki hoče le življenje, ker denar mu pade po smrti žrtve itak v žep. Nemci hočejo življenje Čehov in to brez pardona, sicer bi ne delali ovir tako naravnim zahtevam Čehov.

Vlada bi sicer z jedno samo šahovo potezo lahko storila konec tem stvarim, ali ona ima zopet svoje razloge za svoje tič-mišje postopanje. Nekateri krogi govore, da se mora prav v kratkem odločiti, ali pojde dr. Körber ali — parlament. Toda neki odločilen faktor baje noče ni jednega ni drugega. Vlada ima baje celo svoj — ali Bog ve kak! — interes na tem, da se razprave v parlamentu vrše tako, kakor se vrše, ona ima svoje razloge za to, da se seje vršijo vsak dan. „Ako pride do sporazuma“ — tako piše „Montagsrevue“ — „in se bode mogel izvrševati dnevni red, tedaj je vsak dan dragocen za proračun, vojni zakon in za bruseljsko pogodbo. Vlada hoče torej imeti parlament vedno pri rokah. Ako pa je sprava ne postreži, tedaj bo sam dr. Körber moral priti do spoznanja, da je nemogoča parlamentarna rešitev najvažnejših državnih potreb. To vzdržanje parlamenta bode mogoče tudi nekak pritisk, ako se vzame v ozir položaj nasproti Ogerski.“

Kajti ako bi se moral razpustiti naš državni zbor, tedaj bi Madjari upravičeno rekali, da avstrijski parlament ni zmožen za resno delo in to bi bila voda na mlin ogerskih zahtev.“

Vse to je tudi resnično, vse to in še več, — ali Vsenemci, katerim ni do vspešnega parlamentarnega dela in niti do tega, da se dožene nagodba, marveč jedino le za princip njih nadvladja po bajki od „kladiva in nakovala“, pojdejo tudi mimo vsake državne potrebe, da izvedo svoj namen. Ako stoji dr. Körber z vsemi onimi faktorji vred,

Vojni hrum je le malo prodril v tukajšnje nepristopne balkanske pustine. Vojna se je začela in zvršila; ali tu sem do isterskih sten skoro ni dospel njen grom.

Nastala je svobodna Bolgarija!

Tudi ded Joco je bil svoboden — in povedali so mu to.

Ali bil je slep, ni videl svobode, niti je ni čutil v kaki posebni reči.

Zanj je bila izražena svoboda le v besedah: „Ni več Turkov!“

In to je pač čutil, da jih ni več.

Ali želel je prav videti ono „bolgarsko“, da bi se mogel tega veseliti.

Saj sicer ni čutil in ni čul nič posebnega novega v svojem preprostem selu; kajti vaščani so imeli iste težave in skrbi za vsakdanji kruh kot prej. Slišal je iste pogovore, isti šum in krčmah, iste selske borbe z uboštvom in s prirodo v tem pozabljenem, nerodovitnem kraju, oddaljenem od drugega sveta.

„Kje pa je ono „bolgarsko“? vprašal je začuden, ko je sedel v senci pod vejami krivih cerov (dobov) pred hišo, pa gledal mrtvo in zamišljeno tje v daljavo.

ki žele obstanek Avstrije, nasproti vsenemški gardi popolnoma brez moči, potem postanejo Nemci res kladivo, ki bode zmlelo v nič oni element, od katerega je zares odvisen obstanek države, t. j. avstrijske Slovane.

Dopisi.

Iz Št. Polaja na Krasu. — V pondeljek zjutraj ob šesti uri našel je orožnik Podbinik z Nabrežinske orožniške postaje, ne daleč od Bajte blizu Ternovice, oddelka naše občine in sicer pri cesti, ki pelje proti Trstu, petinpetdesetletnega in skoro zmrznjenega Ivana Škrka iz Trnovice. Škrk je bil poleg tega tudi hudo ranjen na glavi in na tilniku. Poklicali so k njemu zdravnika Merklina iz Komna, kateri pa mu ni mogel pomagati, ker so bile njegove rane tako hude, da jim je moral podleči še isti dan popoldne, ne glede na to, da ga je tudi mrz moral jako pretresti, ako se pomisli, da je bilo v noči od nedelje na pondeljek pet stopinj mraza in da je Škrk na tem mrazu ležal nad tri ure.

O tem dogodku pripoveduje se pa tole: Ivan Škrk iz Trnovice hišna št. 8 je bil v nedeljo popoldne doma, ter je še precej pil. Ob 4 uri popoldne pa se je podal v družbi nekaterih sovaščanov v krčmo. Iz jedne šel je v drago in o polnoci prišel je tudi v krčmo Ivana Škrka pri Bajti. Poleg domačih je bilo v te krčmi še nekaj drugih ljudi, med njimi France Zidarič, Anton Kante in France Furlan. Vsi ti so sedeli na ognjišču in se grel pri ognju in tudi vstopivšemu Škrku dali so na ognjišču prostora. Zapazili so pa koj, da je bil Škrk na desnem licu krvav, ter da je bil ranjen na čelu. Vprašali so ga, kje da bi se bil ranil, na kar jim Škrk odgovori, da je padel. No o tem se ni dalje govorilo, marveč, klical se je liter za litrom in družba je veselo popivala naprej. Okolo dveh ur pa se je zgodilo, vsaj tako pripovedujejo oni, ki so bili tam, da je Škrk, ki je sedel ob robu ognjišča, hkratu padel z njega na kameniti tlak ter se pri tej priliki tako močno udaril v glavo, da je obležal skoro nezavesten. Njegovi tovariši, ki so menili, da se Škrk ni toliko poškodoval vsled

Da bi bil mogel videti, bi bil kar zletel kot orel, da pogleda, kako je v novem svetu.

„Oh, uprav zdaj bi potreboval oči!“ pomislil je britko.

Neodvratna mu je bila želja — da vidi svobodno Bolgarijo. Ta misel je zaslajjala vse drugo: ravnodušen je bil ob šumu okolnega življenja, ni ga zanimalo — vse to mu je bilo tako malenkostno, neznatno, nično in vsakdanje. Bal se je, da še umrje predno spozna, kākšno je ono „bolgarsko“, ali pa da izgubi od starosti um, predno izpozna to čudno reč...

II.

Nekega dne — v petem letu po osvobojenju — se raznese po vasi glas, da pride — Bog zna po kaki nerazumljivi božji sodbi — okrajni glavar.

Ta vest je razburila vso vas.

Tudi bedno starčevo srce se je razigralo, njegovo dušo je razburilo sladko, neznano hrepenenje. Zdjaj bo videl „bolgarsko“! Prav videl ga bo!

Izpraševal je, kak je oni velikaš. In povedali so mu, da je načelnik kot nekaj kajmakan, kot nekaj paša.

LISTEK.

Ded Joco gleda...

Bolgarski: J. Vazov.

I.

Svobodni smo! Ali koliko naših dragih (staršev, dedov ali sorodnikov) se je preselilo na drugi svet pred osvobojenjem domovine, predno jim je zablščala pred očmi mila luč svobode. Kako bi se ti začudili, kako se vzradovali, ko bi se čudoma vzbudili iz večnega sna v gróbih, pa bi izlezli na beli svet ter se ozrli okrog sebe: kako bi jih prevzelo vse to nepoznano, neverjetno sedanje življenje, ki bi jih okroževalo! Vse bi se jim zdelo nekako ptuje!

Ali čemu govorim to; saj se ne vzbudijo nesrečne rodne duše, ne razveselje se divne svobode, katere smo že vajeni mi, ki gledamo ravnodušno to, o čemur oni niti sanjali niso...

Ne, ti se ne vzbude. Nihče ne vstane zdaj!

Ali vendar je bil mož, ki je bil umrl nekako na predvečer osvoboditeljne vojne, in ni vstal: ali vendar je poskusil nekako

padca, marveč, da je vzrok njegove navidezne nezavesti vino, katerega se je v preobili meri nalezal, vzdignili so ga, ter nesli na prosto, češ, da ga sveži zrak, (bilo je takrat okolo 5 stopinj mraza) naj prej strezne. Potem so se spet podali v krčmo ter ostali tam še kake pol ure, dokler jih ni krčmar odslovil. Zgoraj imenovani trije namreč Zidarič, Kante in Furlan pa niso našli več Škrka na istem mestu, kamor so ga položili, marveč kakih 100 m od hiše, kjer je ležal sredi ceste. Vzdignili so ga (vsaj tako pripovedujejo oni), ter potožili pod mali kupček grize in ga pustili tam v mrazu, kjer je ležal, dokler ga ni našel, kakor smo že zgoraj povedali, ob šesti uri zjutraj orožnik Podbinik. V sredo bila je v Št. Polaju sodno-zdravstvena komisija sestojeca iz sodnega pristava iz Komna gosp. Pavletiča in iz zdravnikov gg. dr. Svobode iz Nabrežine in Merkljina iz Komna. Ta komisija je konstatirala, da je povzročil Škrkovo smrt padec z ognjišča, pri katerem si je Škrk zlomil tilnik.

Iz Šturij pri Ajdovščini. — Pred par tedni se je pri nas poročila neka udova. Fantje poslali so k poročencema odposlanstvo, ki ju je prosilo, naj se spomnita pri tej priliki tudi fantov. Zgodilo se je pa, da so bili fantje grdo ošteti in ozmerjani. To je pa fante tako ogorčilo, da so priredili nekaj večerov zaporedoma pred hišo poročencev nekaj mačje godbe. Županstvo je fante poklicalo pred se ter jih posvarilo. Ob jednem pa je povabilo tudi poročenca, katerega so fantje prosili za odpusčenje. S tem bi bila vsa stvar poravnana, da se ni fantov prijavilo orožnikom, češ, da so hudo razsajali ter hoteli nekako celó denar izsiliti. Mi bi o tej stvari ne zinili niti besedice. Ali ker je „Soča“ vso stvar neresnično popisala ter jo hotela zapisati tem šmentanim „klerikalcem“ na rovaš, češ, glejte taka je klerikalna vzgoja, oglasili smo se tudi mi, da povemo svetu, da je bilo zbirališče fantov, ki so se pripravljali na mačjo godbo, v gostilni jednega najzagriženejših liberalcev in da si so fantje menda ravno tam priskrbeli godala za njih nespobno lepo godbo. „Klerikalci“ nimajo torej pri tem podjetju nobene zasluge. Mi gotovo obsojamo tako neumestno nastopanje fantov, opomnimo pa, da tudi nastop baronice na čelu nekaj „lustig“ mož z gorjačo v roki ni bilo posebno elegantno, kar dokazuje poškodovani vozček, za katerega bo treba šteti nekaj svetlih kron. Kaj bi se pa še le zgodilo, ako bi se izvel vojni načrt baronice, da se z vpreženo kavalerijo razžene množica, ki je iz radovednosti prišla poslušat mačjo godbo ter občudovat baronice energični nastop!?

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredo je nadaljevala poslanska zbornica zakonski načrt gledé kroš-

„Ali to je sedaj bolgarski paša?“ vpraša ves razburjen radoznalosti.

„In seveda: bolgarski je“, mu odgovoré.

„Ali naš? Ali Bolgar?“ vpraša zavzet.

„Kaj pa hočeš, naj bode Turčin, Joco?“ — rekó mu pomilovalno seljani, ki so davno videli i načelnike i bolj imenitne gospode v Vraci — ker nihče teh še ni bil v Sofiji.

Ali ded Joco ni bil zadovoljen s tem odgovorom. Vprašal je: kako je glavar oblečen, kako hodi, ali ima tudi sabljo? Povedali so mu.

„Torej tudi sabljo nosi?“

In kar vzdihnil je radosti.

„Videl ga bom, ko pride“, pomisli njegova stara glava in se strese. —

Glavar je res prišel ter se ustavil pri Denkovu.“

Denkova hiša je bila jedina v vasi, ki je bila bolj čedna, z dvema nizkima nadstropjema, z okni — jedno je imelo celo steklenke — z ozkimi stopnicami od zunaj; in ta je bila odločena, da vsprejme visokega gosta.

njarstva. Predlog drž. poslanca dr. Šušteršiča, naj bodo za kranjske domače krošnjarje potni listi kolekov prosti. Je bil sprejet. Isto tako je bil sprejet predlog dr. Šušteršiča, da naj se kranjskim domačim krošnjarjem izdajo potni listi za vse avstrijske dežele, t. j. da smejo prodajati svoje izdelke po vsej Avstriji, dočim je bilo določeno v predloženem zakonu, da bi smeli prodajati samo v svojem okraju ali samo v deželi. Poslanec Pfeifer je zahteval, da se privilegiji kranjskih domačih krošnjarjev uzakonijo v § 6. zakona.

V četrtek je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o krošnjarskem zakonu ter sprejela deseti in enajsti paragraf tega zakonskega načrta. Med došliimi spisi je bilo več interpelaciji. Med temi tudi interpelacija poslanca Vukovića in tovarišev radi dogodkov na balkanskem polotoku. Interpelacija kaže na razmere v Macedoniji, v Albaniji in na naravnost anarhističko položnje v Albaniji, tako, da ujeta na spomlad nikakor ni izključena. Nadalje opozarja interpelacija na veliki vpliv, ki se ga je nemška diplomacija zadnja leta pridobila v Carigradu. Interpelacija omenja, kako se namerja fuzija vseh v turški državi obstoječih železnic in železniških družb. Interpelantje vprašujejo, dali je vlada pripravljena na ministerstvu za vnanje stvari delovati na to, da bo isto v družbi z drugimi traktatnimi vlastmi izrečno sililo na vspostavljenje reda na balkanskem polotoku in na izvedenje upravnih reform.

Notranji politični položaj.

Čehi so izrekli svojo sodbo o nemškem elaboratu v zadevi spravnih pogajanj. Našli so v njem točke, ki so od češke strani nesprejemljive. Vendar pa se niso izjavili proti pogajanju z Nemci, ampak sklenili so sestaviti poseben memorandum, v katerem bodo navedeni pogoji pod katerimi je sprava mogoča. Torej do spravnih pogajanj gotovo pride. Pri vsem tem pa ostane neizpolnjena želja dr. Körberjeva, da bi se proračunski provizorij rešil parlamentarnim putem, ker Čehi tako dolgo svoje dosedanje taktike ne opusté, dokler ne bode sprava dognana in dokler, ne dobé tega za kar se z Nemci in z vlado pogodé. Zato je pa skoro gotovo, da se bode morala vlada poslužiti paragrafa 14, ker je skoro neverjetno, da bi imela pravna akcija že do 19. decembra t. j. do dneva, do katerega ostane v tem letu državni zbor skupaj, kak praktičen uspeh.

Novi člani gosposke zbornice.

Dunajski uradni list objavi v kratkem imena novih članov gosposke zbornice. Mej temi sta tudi dvorna svetnika Nothnagel in Neumann.

Trgovinske pogodbe.

Na dnevnem redu vsega časopisja je zdaj ugibanje tičočé se odpovedi trgovinskih pogodb. Pred par dnevi trdili so nekateri z vso odločnostjo, da odpové Avstro-Ogerska trgovinsko pogodbo Italiji. Danes se pa zopet z vso odločnostjo zatrjuje, da do te odpovedi ne pride, marveč, da se doseže med našo državo in Italijo gledé vinske klavzule neko sporazumljenje, ter da bode Avstro-Ogerska v stanu že v prihodnjem letu, vsaj deloma ustreči želji našega in ogerskega parlamenta, da se zviša carina na uvoz italijanskega vina. Istotako se danes zatrjuje, da Nemčija nikakor ne misli odpovedati trgovinske pogodbe Avstriji dočim so še včeraj trdili, da

Ded Joco pritava k Denku pa bje s palico po pletenih vratih in zakliče:

„Denko, ali je tu gost?“

Denko ga zapazi ter se namrgodi.

„Tu je, ded Joco. Čemu pa si prišel? Glavar je truden, pusti ga zdaj.“

„A kaj, reci mu naj pride ven za časek“ reče stavec in pa s palico po dvorišču se bliža k stopnicam, ki so vedle v górnico.

„Ali si iz uma? Za koga, čemu pa iščeš glavarja?“ vpraša gospodar.

„Za nikogar, za se, tako... Reci mu: „Slepi ded Joco te hoče videti!“

„Ti ga hočeš videti?“ nasmeje se britko Denko, pa reče: „Ti ga boš videti kot vedro vodnjaku.“

Ali stavec se ni dal odgnati. Tipal je s palico po prvi stopnici na stolbah. Stara glava se mu je tresla.

Gospodar gre k glavarju ter mu naznani, da ga išče neki detinjasti slepi stavec.

„Čemu pa?“ vpraša glavar.

„Hoče te videti.“

„Videti me? Pa slep je pravš?“

(Dalje pride.)

odpove Nemčija brezpogojno naši državi trgovinsko pogodbo, ko hitro vsprejme nemški državni zbor nove carinske tarife. Ali kakor rečeno, so to le ugibanja in nobenemu ni znano, kako presenečenje nam lahko prinese jutrajšnji dan.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Dunajska „N. Fr. Pr.“ ve poročati iz diplomatskih krogov, da Nemčija doslej še ni odpovedala trgovinske pogodbe in da je bržkone tudi ne bo (?). Od strani naše države Nemčija gotovo ne dobi odpovedi.

Vojaška predloga.

V dotičnem državnozbornem odseku je bila na Ogerskem te dni z večino glasov vsprejeta nova vojaška predloga. Zdaj se v Dunajskih parlamentarnih krogih govori, da je cesar izrazil željo, da bi omenjeno predlogo tudi naš državni zbor vsprejel že tekom tega leta.

Obstrukcija v ogrskem parlamentu.

Neodvisna stranka je v včerajšnji seji sklenila, da na vsak način obstruira budgetni provizorij ter da prepreči tudi rešitev vojaške predloge pred novim letom.

Nemški državni zbor.

V sredo je bil v nemškem državnem zboru sprejet z 206 proti 92 glasovom Gröberjev predlog, da sme predsednik po svoji lastni volji podeljevati ali pa odrekati besedo k poslovnemu redu, ter da ne smejo trajati taki govori čez pet minut

Nemški cesar ne pride na Dunaj.

Kakor se poroča, namerava nemški cesar v pomladi potovati v Rim na obisk italijanskega kralja V. Berolinu so govorili tudi o tem, da bi Viljem II. mej potom obiskal cesarja Franca Jožefa na Dunaju; ali po najnovejših poročilih ta obisk odpade, ker se smatra zadnji obisk cesarja Franca Jožefa v Berolinu, kot vračilo za vse neštne obiske nemškega cesarja, s katerimi je isti počastil Dunaj, ter da ni treba, da nemški cesar zopet obiše avstrijsko prestolico.

Nemški cesar proti socjalistom.

Kakor znano, je Alfred Krupp, lastnik največje livarne topov v Evropi, umrl zadet od kapi, katero je povzročilo razburjenje vsled napadov v nemškem soc. listu „Vorwärts“ na osebo Kruppovo. O priliki pogreba, katerega se je udeležil sam cesar poleg mnogih knezov in dostojanstvenikov, je govoril cesar proti odposlanikom delavstva Kruppovih podjetij (ta podjetja štejejo 64.000 delavnih močij) mej drugim te-le za nemške razmere značilne besede: „V nemških deželah se je izvršilo dejanje tako nizko in podlo, da mora prisiliti v vsako nemško lice rudečico srama nad dejstvom, da je v nemškem narodu mogoče kaj takega! Moža, ki je hotel le dobro vsakemu, posebno pa delavskemu stanu, se je napadlo na najgrši način na osebni časti in mu s tem prizadejalo udarec smrti. Pa dejanje z njega posledicami ni nič drugega nego navaden umor, kajti nobenega razločka ni mej onim, ki da komu piti strupa in onim, ki iz varnega skrivališča (čuj, „Soča!“ Op. ur.) uredniške beznice s strupenimi puščicami obrekovanja oropa svojega bližnjega dobrega imena in muistem provzročiti toliko dušnih bolečin, da istim sledi telesna smrt. Mej pošteni ljudni in takimi izvrški je tolik razloček, da vsak, ki ne prezehe prta med seboj in temi življi, postane sokriv na takem sramotnem dejanju.“ — K tem besedam imamo dodati še izjavo nekega nemškega lista, ki pravi, da v Nemčiji ni jedne stranke, ki bi ne bila poskusila z brezobzirnim uničenjem osebne časti svojega nasprotnika uničiti nasprotno stranke. — Zdaj torej vemo, kje je domovina in kje so učitelji tiste strankarske morale, ki se je svoj čas tako zelo širila tudi na — Goriškem.

Atentat na bolgarskega kneza.

Bolgarski knez se mudi zdaj na svojem zimskem bivališču v Evksinogradu. Te dni se je nekoč šetal v parku, na tleh pa zagleda list, na katerem je nekdo zapisal, da je hotel kneza ustreliti in da je anarhist. Ko pa je zagledal knezove otroke, se je svoje namere ustrašil in se skril. In res so kmalu dobili 20 letnega človeka, ki je potrdil kar je stalo na papirju. Mladi „anarhist“ se piše Kančev.

Anglija in Nemčija proti Venezueli.

Anglija in Nemčija sta prijavili Venezueli ultimatum. Vsled tega sta poslali vsaka svojo vojno eskadro pred Venezuelo. V ultimatumu zahtevati Anglija in Nemčija 1.700.000 frankov odškodnine. Ker pa se Venezuela ni odzvala temu ultimatumu, hočeti se polastiti Anglija in Nemčija venezuelanskih carinskih uradov ter polastiti se dotičnih dohodkov do pokritja svojih zahtev.

Politične drobtinice.

Ruski minister železnic je zahteval za zgradnjo novih železnic za l. 1903 380 milijonov rubljev. — Srbski zastopnik v Carigradu je zahteval od turške vlade da kaznuje one turške vojake, ki so na srbski meji ubili enega srbskega podčastnika in ranili več vojakov. — Zdravnik ruske carice je baje izjavil, da vesti o boleznih carice niso resnične. — V Monakovem so pri zadnjih mestnih volitvah zmagali liberalci, a podlegli so ultramontanci in kršč. socialisti. — V angležkem parlamentu je bila te dni živahna razprava o namenih Rusije v Afganistanu. — Grški poslanik v Londonu je izročil ang. vladi spomenico, v kateri prosi, naj bi se evropske vlasti pobrigale za Macedonijo ter za tamošnje kristjane in dosegle avtonomijo, kakor se je to zgodilo na Kreti.

Domače in razne novice.

Zdravje našega cesarja. — Naš cesar se zdaj počuti popolnoma dobro, vsled česar je že zapustil Schöbrunn ter se je podal v svoj двореc na Dunaj, kjer vzprejema v advijencije ter opravlja vsa svoja dela kakor po navadi.

Imenovanje. — Za stalnega risarskega azistenta na tukajšnji višji realki je imenovan gosp. Ivan Cossar.

Odlikovanje. — Nj. V. cesar je podelil namestništvemu svetniku in voditelju okrajnega glavarstva v Gorici gospodu grafu Henriku Attems u naslov in značaj dvornega svetnika.

Odlikovanje. — Slavna češka akademija cesarja Franca Jožefa I. za znanstvo, beletristiko in umetnost v Pragi je podarila gospodu Jos. Procházki, skladatelju, virtuozu za klavir in učitelju „Glasb. Matice“ v Ljubljani na podlagi predloženih novih njegovih skladb jako pohvalno priznanje in častni honorar 800 kron.

Sankejcionirani zakon. — Njegovo Velikanstvo cesar je potrdil načrt zakona, sklenjenega v deželnem zboru goriškem o prireditvi in vzdrževanju dovoznih cest k železniškim postajam.

Umrl je v Postojni v sredo odvetnik g. dr. Bisiak. N. v m. p.

Nadomestna deželnozborna volitev. — Tržaško namestništvo razpisuje nadomestno deželnozbornsko volitev za furlanske kmečke občine, ki je postala potrebna vsled smrti poslanca Michielli-ja, na dan 29. t. m.

Za „Šolski Dom“ došlo upravnistvu: preč. g. Franc Stepančič, kurat v pokoju 10 K. Gospa Julija Leban, posestnica v Črničah 5 K. Hvala!

Za božičnico so došli voditelji. „Šol. D.“ sledeči darovi: Franc Novič, krojač v Gorici 2 K; P. A. U. 3 K; profesor Rutar 10 K; I. Koršič, voj. kaplan v Pulju 4 K; Martin Černota, župan v Logu 10 K; Franc Stepančič, kurat 10 K; Upravnistvo „Gorice“ prejelo; preč. g. Josip Mašera 5 K. Hvala!

Za osnovo slovenske oziroma hrvatske porote v Trstu je uložila nadalje prošnjo občina Štanjel.

„Slovensko katoliško delavsko društvo v Gorici“. — „Slov. kat. delav. društvo v Gorici“ je imelo v nedeljo v g. Gorjančevi gostilni na Kornju svoj shod, katerega se je udeležilo veliko slovenskih delavcev iz Gorice in okolice. Član Blažica je stavil resolucijo naperjeno proti socialni demokraciji. Častiti g. Ličan se je najprej spominjal pokojnega dr. Josipa Pavlice, potem pa govoril o važnosti in dobrodejnosti krščanskega socializma. Član Šinigoj je predlagal, da se blagoslovljenje društvene zastave izvrši na slovesen način. Ta dan naj se priredi v Št. Petru ljudska veselica ter ako mogoče tudi tombola. Vsprejela se je tudi jako važna resolucija glede ustanovitve slovenskega sirotišča v Gorici. V smislu te resolucije pozvali naj bi se državni in deželni poslanci, da izposlutejo za tak zavod deželne in državne podpore. V ta namen pozovejo naj se tudi slov. županstva, da ustanovitev takega zavoda podpirajo. Član Lovišček je govoril o konkurenci, katero delajo italijanski delavci domačinom. Stavil je resolucijo vsled katere naj se društveni odbor obrne s prošnjo do zastopnika V. kurije v državnem zboru gosp. dr. Gregorčiča, da isti pri vladi izposlute, da se pri vseh javnih delih in posebno pa pri gradnji bohinjske železnice vporabijo le domači delavci, ne pa delavci iz tujih držav. Predsednik dr. And. Pavlica je zaključil shod z besedami: Ako bi se posrečilo slov. kat. delavskemu društvu, da se vresniči misel o slovenskem sirotišču v Gorici, smela bi nam po pravici čestitati vsa goriška dežela. Za goriške Slovence bi bil to velik korak naprej. In mi želimo naprej!

C. kr. poštni in brzovjavni urad na tukajšnji železnični postaji nam piše, da se bodo od 18. pa do 24. t. m. na istem vsprejemale vozne pošiljatve, denarna pisma, kakor tudi poštne nazkaznice in hranilne vloge od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer.

Razstava izdelkov spolpolnitvenega krojaškega tečaja. — Kakor smo svoječasno poročali obdrževal se je v našem mestu spolpolnitveni tečaj za krojače. Izdelki tega tečaja se bodo te dni razstavili. Razstava se otvori v nedeljo dne 14. t. m. ob 10. uri in bo trajala do 4. ure popoldne istega dne. Istotako bo odprta razstava v ponedeljek 15. t. m. od 10. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Obisk razstave je brezplačen.

Ruski kružok. — To društvo je imelo v nedeljo svoj ustanovni občni zbor ter si izvolilo pri tej priliki svoj odbor, ki je sestavljen tako-le: Predsednica gospa Treo, namestnik gosp. Srečko Kovarčič, tajnica gospa Seidl, blagajnik g. Ivan Meljavec, knjižničarica gđe. L. Koršič. V odboru sta še gospodična Poniž in g. Podgornik. V kružok se je oglasilo do zdaj kakih 40 članov.

Prošnja. — Veselje je videti, kako željno sega naša šolska mladina po zabavnih knjigah vse prej kot bogate šolske knjižnice v „Šolskem Domu“ ter s pravim hrepenenjem pričakuje dan, določen za izposojevanje knjig. Ker pa je množina knjig za tak zavod še vedno jako pičila, zato se mora število res vnetih bralk in bralcev čedalje bolj krčiti, sicer bi bilo čtivo knjišlu izčrpano. Č. rodoljubi in rodoljubkinje! posnemajte lanske požrtvovalne pomnoževalce šolske knjižnice, darovajte ji knjig. Vsako najmanjšo knjižico hvaležno sprejme

L. Koršič, knjižničarica.

Veselica deklet „Marijine družbe v Podgori“ se je v nedeljo vrlo dobro obnesla. Prav gladko in ubrano so se izvajale pevske točke, za kar gre posebna hvala gospodu učitelju Justinu. Isto tako dobro je vspela igra, dasiravno so igralke pri ti priliki prvokrat nastopale. Vsa čast gospodični učiteljici Urbančič, ki se je mnogo trudila pri poskušnjah. Udeležba pri veselici je bila izvanredno mnogoštevilna, čemur v dokaz služi dejstvo, da se je pri nizki vstopnini po 20 v nabrala lepa svota 62 K Z oziroma na to, da si je družba napravila za predstave poseben oder, se je nadejati, da se bodo take veselice še večkrat prirejale.

In še vedno užigalice „družbe sv. Cirila in Metoda“. — Akoravno je „Sočin“ afarist izrekel o tej zadevi zadnjo besedo, zdi se nam vendar le potrebno ponatisniti v našem listu to, kar piše tržaška „Edinost“ o teh užigalicah. „Edinost“ od dne 10. t. m. piše namreč to le: „Družbi sv. Cirila in Metoda je g. E. Perdan, trgovec v Ljubljani, vročil 400 kron povodom kupitje z družbenimi užigalicami. Od leta 1897. do vštetelega leta 1901 je družba od užigalice prejela 6800 K, tekoče leto pa 1800 K; torej skupaj že 8600 K. Lepa svota je to, a bila bi mnogo večja, če bi Slovenci rabili te užigalice. Zato iskreno prosimo: Slovenke in Slovence! Rabite, zahtevajte, pripravljajte vselej in povsod le to blago, ki se prodaja v korist vseslovenski šolski družbi“.

Novo orglje v vipavskem sv. Križu. — Jeseni t. l. postavil je c. kr. dvorni orgljarski mojster g. Jož. Mauraher iz Št. Florijana na Gor. Avstrijskem nove orglje v cerkvi preč. gg. oo. kapucinov v sv. Križu na Vipavskem. Te orglje se sicer ne odlikujejo po velikosti in dispoziciji, pač pa po izbornosti intonacije; po lahkem igranju in po lepem izrazu posamnih izpremenov.

Ako pomislimo, kakšnih pomanjkljivosti orglje so stavili še pred 20mi leti, moremo strmeti, na kakšno stopnjo popolnosti so dospeli mojstri, kateri se brigajo za napredek. — Majhna cerkev v sv. Križu je vdobila orglje na en manual s sedmimi izpremeni, modernega, priznana značaja z principalom (ki ni intoniran v „Kuhreigen-tonu“), kakoršnega si ponekod še želijo — s popolnim dvo-spremskim pedalom, kateri podeljuje, da — si 16 st. zamašen, vitalno moč. Moč orgelj zadostuje torej popolnoma dimenzijam lepe cerkve. Mehanizem je pnevmatičen, brez vodilnih, v les pripetih kotov in abstraktov, ki navzani na pre-mnogo gub, tokov in vijakov, dajejo obilno sitnosti ob vsakej vremenski izpremembi. Spremeni za piano so ljubko-mili (a ne šibko-mijavkajoči po stari šabloni); skupnost teh pa daje orgljam moč, da bi poslušalec štel orglje na 14 izpremenov.

Lahko in vrlo naglo pa je tudi mogoče organistu z rahlim pritiskom prsta vprizarjati piano, mezzoforte pa fortissimo. Meh „magazin“ z enostavnim zajemalnikom se goni z nogo tako prijetno, da se bo za to (navadno truda-

polno) delo vsakdo rad ponudil, ker se bo pri tem zabaval, ob enem pa brez pomote molil sv. Rožni venec. Da je material v orgljah dober, delo solidno in trajno, cena pa „kapucinska“, mi ni potrebno še-le posebe povdarjati. Zaključim torej to kratko izjavo s željo, da se omejenega mojstra lahko vpošteva pri izdelovanju novih orgelj poleg naših vže pripoznanih domačih — mojstrov tudi brezskrbno na — Slovenskem! D. F.

„Cecilija“ cerkvena pesmarica. — Te dni je izdala družba sv. Mohora drugi popravljeni natis drugega dela cerkvene pesmarice „Cecilija“, katerega je uredil znani glasbenik Anton Föester. Nova izdaja drugega dela „Cecilije“ je prirejena po istih načelih kakor ponatis prvega dela ter obsega: I. Obhajilne pesmi. II. Marijine pesmi. III. Pesmi k svetnikom. IV. Razne pesmi.

Burja. — V sredo je razsajala v Trstu zopet silna burja in je povzročila mnogo nesreč. Ko je 35-letni mehanik Ivan Marzotti, ki je v svobodni luki vodil delovanje dvigalnika, stopil iz svoje kabine, ki se nahaja 9 m. nad zemljo, odnesla ga je burja in vrgla na tla, kjer je nezavesten obležal. Poklicali so zdravnika z zdravniške postaje, kateri mu je podelil prvo pomoč. Marzotti se je v padcu smrtno raniil, razbil si je namreč čre-pinjo. Nesrečnež ima tri otroke in ženo blizu poroda. Burja je razun tega vrgla na tla še več družih oseb, ki pa niso bile tako težko ranjene, nekaj izmed teh je bilo vzprejetih v bolnišnico.

Aretirali so v torek med delom mehanika in elektrotehnika Ludovika Richterja, ker ga je reška policija iskala, in ker je tožen zaradi goljufije in tatvine.

Občni zbor „Südmarke“ v Trstu. — Tridentinski „Alto Adige“ poroča, da bo prihodnji glavni občni zbor vendar le v Trstu. Pred nosom laške kamore bodo Nemci Trst proglašali za svojo last.

Velika tatvina v Trstu. — V sredo po noči so ukradli mesarju Venecijanu v Trstu 10000 K. Venecijani je bil ta večer s svojo ženo in svojo starejšo hčerjo v gledališču. Doma pa je ostal na pol gluhi svak z dekle in z malim otrokom. Denar, katerega so tatovi ukradli se je nahajal v Venecijanijevi spalnici. Tatovi odprli so s silo shrambo v kateri je ležal denar in porabili so morali za to delo več časa. Pri vsem tem pa se ni otrok, ki je spal v spalnici zbudil, kakor se nista zbudila tudi svak in dekla, ki sta spala v sosednih sobah.

Napisi na železniških kolodvorih proge Trst-Poreč — Ker je nameravala vlada napraviti na vseh kolodvorih lokalne železnice Trst-Poreč dvojezične napise, nastal je v italijanskem taboru silen krik. Italijanske občine, italijanska politična društva, istrski deželni odbor in niemu na čelu istrski deželni glavar dr. Mate Campitelli, vse to postavilo se je v bran proti taki vladni nameri. Vse to pa je dalo naši (korajžni) vladi mnogo premisleka in skrbi. Kar je delalo vladi preglavico, niso bili istrski Slovani, ki bi bili globoko užaljeni, ako bi se vlada udala zahtevi Italijanov, ampak sram je bilo vlado samoposebno, ker so ji Italijani zugali s tem, da se ji zna tudi sedaj pripetiti kaj jednakega, kakor se ji je pripetilo pri sodnijskih dvojezičnih napisih v Piranu. Da bi se pa vlada Italijanom popolnoma ne zamerila, a ob enem pokazala, da se ne boji njih groženj; zbrala je vso salomonsko modrost, ter odredila tako-le: „Napisi na kolodvorih mest, katera proglašajo Italijani za čisto laška, prirede naj se tako, da bode stal na strani table ki gleda proti mestu, jedino le italijanski napis, na oni strani table pa, ki je obrnjena proti železničnemu tiru, pa dvojezični napis.“

Razpisana ustanova. — Razpisana je ustanova Janeza Salzerja letnih 210 K za nboge, na Kranjskem ali Primorskem rojene slušatelje gozdnotehničnega učnega tečaja na c. kr. visoki šoli za poljedelstvo na Dunaju.

Petinosemdesetletnica dr. Rieger-ja. — Dr. Ladislav Rieger je praznoval v sredo svojo 85 letnico. Več čeških listov je izšlo tem povodom v slavnostni obliki.

Pozor! — Umobolen duhovnik hodi po Kranjskem in po sosednjih deželah, govori zmedeno, pogostoma tudi pohujšljivo, pripoveduje o svojih visokih službah, ki jih je imel ali pa bo šele dobil, in se vede večkrat tudi nedostojno. Že več let nima službe, prepovedano mu je nositi duhovsko obleko in opravljati duhovska opravila, vendar se tem prepovedim noče ukloniti ter hodi duhovsko oblečen od kraja do kraja, izogiblje se duhovnikov, nadleguje pa druge ljudi, naj mu posojajo manjše ali pa večje zneske. Nesrečnež bi bil lahko preskrbljen z

vsem potrebnim, ko bi hotel pokoren biti. Opozarjamo torej, naj mu nihče ničesar ne verjame, in naj vsakdo ve, da ima opraviti z umobolnim človekom, ki mu posojenega zneska ne bo mogel nikdar vrniti.

Plače dnin ob petkih. — Z ozirom na gibanje, da bi se v vsej državi uvel popolni nedeljski počitek, je gremij dunajskih trgovcev doposlal centralnemu društvu industrijalcev na Dunaju spomenico, v kateri priporoča, naj bi se izplačevanje tedenških plač vršilo ob petkih mesto ob sobotah, da bi imele tako delavske družine priložnost nakupiti si ob sobotah, kar potrebujejo tekom tedna.

Zastrupljeno mašno vino. — Nedavno se je župnik Strnad v Bistrici, občina Pulst na Koroškem po zaužitju mašnega vina takoj nezavesten zgrudil pred altarjem. Zdravniki so vino preiskali in našli so v njem cijankali. Dodatno k tej vesti se poroča „Slovenec“ da so pri kaplanu Mažeku našli cijankali in so ga vsled tega aretirali. Mažek je malteški duhoven. Bal se je baje, da župnik Strnad v neki proti njemu naperjeni preiskavi neugodno ne izpove in zato ga je hotel — vsaj tako se sumi — odstraniti. Sodnija je imela z Mažekom že večkrat opraviti. Zatrjuje se pa, da Mažek ni pri čisti pameti. Župnik Strnad in kaplan Mažek sta Čeha.

Nevihta na Donavi. — V ponedeljek so razsajali, kakor se poroča iz Bukarešta, na Donavi in sicer na njenem spodnjem teku hudi viharji. Mnogo parobrodov in ladij, na katerih je vkrcano žito, obdanih je od ledu. Škoda se ceni jako visoko.

Novo zdravljenje jetke. — Dr. Duncan Turner priobčuje vspehe novega zdravljenja jetke z marsalo in elektriko.

Kathreinerjev koledar za leto 1903, ki nam je bil prijzno doposlal, je letos mičen, eleganten stenski koledar, ki ga bo vsaka prijateljica Kathreinerjeve kave rada obesila blizu svoje mizice. Na sredi ima umetniško izvršeno sliko, ki se ji utegne vsakdo všečno nasmehniti. Brhka, prijazna kmetiška deklica dviga čašo Kathreinerjeve kave; prikupni vonj te pijače ji menda zbuja prijetno pričakovanje in že sedaj vesela tega užitka, se poredno smehljaje obrača na stran, kakor bi hotela reči: »Pijača pa takak! Ta veseli vslik je tudi za geslo postavljen pod sliko. Kakor čujemo, daje firma Kathreiner ta lični koledar odjemnikom brezplačno razdeljevati po vseh trgovinah, kjer se prodaja njena svetovno znana Kathreiner-Kneippova sladna kava.

Narodno gospodarstvo.

Prošnja, katera so podala vsa županstva v Brdih za znižanje davščine od žganih češpljevih odpadkov.

C. kr. finančno Ministerstvo! V mnogih občinah političnega okraja goriške okolice in v nekaterih občinah političnega okraja gradiškega vdomačila se je kmetijska obrt sušenja olupljenega in z žveplom prekajenega sadja in v prvi vrsti olupljenih češpelj. V tej obrti se posebno odlikujejo Brici, kateri imajo najpopolnše dozore sadje, najugodniše solnčne lege in najspretniše delavke za lupljenje. Odpadki te obrti pa — in imenoma češpljevo lubje — se vporabljajo za žganje — slivovec.

Brici in njihovi sosedje v goriški okolici in na Kanalskem ne podelujejo navadno celih, zdravih češpelj v žganje, ne vporabljajo torej take snove za narejanje žganja, kakoršno ima v mislih § 40 črka b zakona z dne 20. junija 1888 št. 95 dr. zak., ampak žgō samo one češpljeve dele, kateri odpadajo pri lupljenju — torej samo tenak lub in vmes kak ognjit sad, kateri ni sposoben za lupljenje; po tem takim žgō še manj sladorne, manj vredne tvarine, nego so vinske tropine, tako da od dotične dro-

zgalice skoro gotovo ni dobiti več alkohola, nego se dobiva pri podelovanju iztiskanega pečkatega sadja.

Kdor je kedaj opazoval, kako se lupijo češplje, katere se imajo sušiti za kupčijske namene, prepričal se je lahko, da spretna roka briske delavke ne odloči od sadu čisto nič družega, nego golo kožorja in ta obsega le minimalne dele sladorin, ima torej za narejanje žganja manjšo vrednost od vinskih tropin.

Pri vsem tem pa ne določa zakon izrecno nobenih izjem, nobenih olajšav v odmeri narejne in potrošne davščine od takega žganja, katero se nareja iz omenjenih odpadkov oziroma iz češpljevih olupkov in dosledno odmerjajo in terjajo organi, katerim je izročena izvršitev zakona, davščino od takega žganja po enakem merilu, kakoršno je po zgoraj navedenem zakonu določeno za žganje dobljeno iz celih češpelj — in s tem se godi občutljiva krivica vsem onim mnogim kmetovalcem v Brdih in sosednih občinah goriškega, korminskega in kanalskega okraja, kateri si v svoji gospodarski revii pomagajo z malo hvaležno obrtjo lupljenja in sušenja češpelj, ker morajo od žganja iz takih češpljevih tropin višo davščino plačevati, nego se plačuje od primeroma dražjega žganja dobljenega iz vinskih tropin.

Saj za to pač ne treba nobenega dokaza, da obsega drozgalica iz uporabljenih celih češpelj veliko več alkohola, nego ona, ki je sestavljena iz češpljevih olupkov in sploh iz odpadkov češpljevih sušilnic, in da, če je dobitok alkohola za vsak hektoliter drozgalice iz celih češpelj ustanovljen na tri stopinje, je več nego zadosti, če se določi dobitok alkohola za vsak hektoliter drozgalice iz češpljevih olupkov na 1¼ stopinjo, to je enako, kakor je določen pri podelovanju iztiskanega pečkatega sadja (jabolk in hrusk); vsled tega bi se znižala davščina od vsakega hektolitra take drozgalice od 2 K 10 v. na 88 vinarjev, kar bi bilo primerno z ozirom na manjšo vrednost žgane tvarine.

Obrt sušenja olupljenega sadja je sama na sebi združena z velikim rizikom, ker je uspeh odvisen v prvi vrsti od vremena: Če nastopi o času sušenja trajno vlažno vreme, se blago rado pokvari, ali vsaj tako pokazi, da izgubi mnogo na svoji vrednosti. Na uspeh, upliva pa močno tudi cena posušenega blaga: Če se vzdržujejo nizke cene pred zimo, in ne more pridelovalec blaga dalje hraniti, ker nima primernih suhot za to, ali ker potrebuje denara — je izguba gotova. Nekoliko si v takem slučaju utegne pomagati, če podela odpadke svoje obrti v žganje in to prodaja po pošteni ceni. Toda tu je pa neprimerno visoka davščina, katera tlačii producenta ter mu pobira ves dobiček.

Zato si štejejo podpisana županstva v dolžnost, prespoštljivo prositi, c. kr. finančno ministerstvo naj v varstvo sadjarske obrti, ki je v tej pokrajini neprecenljive važnosti za vse kmetovalce, bodisi samo ukaznim potom odredi, česar treba, da se bode od žganja, ki se dobiva od češpljevih odpadkov pri lupljenju in sušenju češpelj, pobirala primeroma manjša davščina od one, ki je določena za žganje dobljeno iz celih češpelj, to je, da se postavi v enako vrsto z onim, ki se dobiva pri podelovanju iztiskanega pečkatega sadja — ali pa da v tem zmislu poda predlog zakona, če mogoče, še v sedanjem zasedanju držav. zbora, da se tako zagotovi pravična olajšava vsem onim kmetovalcem naše dežele, kateri so s pretirano davščino od takega žganja škodovani tudi v svoji sadjarski obrti. Podpisana so vsa županstva v Brdih.

ZAHVALA.

Za prisrčne, tolažljive izraze sočutja in smrti naše predrage gospe

Marije Premrou roj. Mencinger

soproge c. k. notarja

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri sprevedu blage pokojnice k večnemu počitku, za ginljivo petje, za darovane vence, sploh za vse prikaze milega sožalja izrekamovsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa še častitim gospodom duhovnikom, uradnikom in meščanom v Krškem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Krško dne 9. decembra 1002.

Žalujoči obitelji

Premrou v Kobaridu

Mencinger v Krškem.

Razpis tajnikove službe.

V občini Biljana v Brdih je razpisana tajnikova služba z letno plačo 600 K. Prošnje je vložiti pri županstvu do 14. jan. 1903 in izkazilo sposobnosti za to službo v slovenskem jeziku. zeli se tudi znanje kaj nemščine in italijanščine v govoru in pisavi.

Županstvo v Biljani
dne 10. decembra 1902.
Šfiligoj, župan.

Naznanilo.

Znana in zelo obiskovana gostilna

„Tre amici“

v ulici Via Caserma se je preselila v Nunsko ulico (Via Monache) v prostore, kjer je bila dosedaj starodavna gostilna pri:

„Belem zajcu“

(„Al lepre bianco“)

Postrežba in jedila izvrstna; toči domača črna in bela vina, vse po zmernih cenah. Z gostilno so združena tudi prenočišča za goste in hlevi za živino. Za obilno udeležbo se priporoča udani

Ivan Krpan,
gostilničar.

Najbolje tamburice
izdeluje in razpošilja
Prva sisička
tvornica TAMBURA

J. Stjepušin,

Sisak, Hrvatska.

Odlikovana na pariški svetovni razstavi l. 1896.

Cenike razpošilja na zahtevanje vsakemu brzo in brezplačno.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši)

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

reglistrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % polumesečno; nezdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 8% in na vključbo po 5 $\frac{1}{2}$ %.

Sprejema člane z glavni deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštno hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Naročeno mi je zastanke združ. tovarn za plahte prodajati po polovični ceni. Ponužam torej debele, zelo trajajoče

zimske konjske plahte

izvrstne kakovosti, gorke, volnene, mehke z barvanim obrobom, porabljive tudi za odejo, po jako nizki ceni. Vrsta A plahta

za delavce, siva z barvanim obrobom, 145/190, dobre kakovosti, kos po 4 K. Vrsta B, siva plahta za izvoščike z rudečimi in rumenimi progami 145/190, prav dobre kakovosti, kos po 5 K. Vrsta C double volnena gosposka plahta, siva z rudečim obrobom, dvovrstna, 150/200, najboljša, kos po 7-50. Vrsta D Montan-plahta, siva z modrim obrobom 150/190, izvrstne kakovosti, kos po 9 K. Vrsta E prima črna omnibus-plahta, 155/120, krasna in trajajoča, kos po 10 K. Pošilja se proti povzetju. Neodgovarjajoče zamenja se brez zadržka.

Naslov: M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse št. 3/32a.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Pisarniške in šolske potrebščine, raznovrstni papirnati stvori

po najnižjih konkurenčnih cenah:
Molitvene knjige . . . od —24 v navgor
Žepni nožiči —50 „ „
Mošnički za denar . . . —20 „ „
Tobačnice in smodčnice . . —80 „ „
Zavitki, kuverte 100 . . —50 „ „
Papir: pisemski 100 pol . . —60 „ „
„ uraden bel 1000 pol . . 6— „ „
„ za maslo ovijati kilo . . 1-40 „ „
„ za cigarete 100 snop . . 2-20 „ „
Posetnice s tiskom 100 . . 1-20 „ „
Tiskovine za duhovnije in županije po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. —
P. s. Za povoljno postrežbo treba v naročilu navesti približno ceno. Itd. itd.

V Gorici G. LIKAR,
sredi Semeniške ulice proti Placuti 10.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stikalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marianic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenici in kegljavnično blagajno po najnovjši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Javni razpis za ponudbe.

Za 6 kilometrov dolgo zvezno cesto med Bačo ob Idriji na cerkljanski državni cesti in Knežo na okrajni cesti Tolmin-Podbrdo oddajo se podjetniku vsa dela v zemlji in skali, potem vsa postranska, zidarska in predorna dela.

Kdor se hoče potezati za podjetje, katero se ne odda drugače, nego celo skupaj, ogleda si lahko dotične obrise in načrtne pripomočke od 9. decembra t. l. vsak dan ob predpisanih uradnih urah v pisarnici c. kr. načrtovalne ekspoziture v Gorici, Via Dreossi št. 16, ter sیدا izročiti obrazce za ponudbo zraven cenika in sumaričnega proračuna.

Ponudbe s priloženo varščino 2000 kron je podati najkasneje do 27. decembra t. l. opoldne pri podpisani načrtovalni ekspozituri.

V Gorici, decembra 1902.

C. kr. načrtovalna ekspozitura.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnicah na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Gene zmerne. Postrežba poštna.

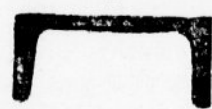
Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izberi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odej, kovtrov, sraje, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izbornu perilo, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapetnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Kladivo in nakovalo.

Danes je izključen vsak dvom o tem, kdo je kriv, da ne pride do češko-nemške sprave, kdo je kriv, da ne pride do miru mej avstrijskimi narodi in kdo je kriv, da ni sploh več miru na vseh koncih in krajih te lepe zemlje.

Te dni se je na nekem komersu nemških dijakov v Pragi izrazil jeden član nemško-nacionalne stranke takole: „Mi Vsenemci moramo iti za svojim ciljem, katerega nam je postavil otec Bismark, a kar se nam stavi na pot, poraziti moramo brezobzirno, pa bodisi tu doma ali na tujem. Pri izvrševanju te naše naloge je potem ob sebi umevno, da mora biti povsod kjer nastopimo s svojim delovanjem, jeden narod kladivo, a drugi nakovalo. Naša stvar pa je, da bomo povsod kladivo mi Nemci a nakovalo bodo naj — drugi. To velja toliko o takozvani češko-nemški spravi kakor i o splošni naši narodni in gospodarski politiki križem sveta.

To, kar je ta Vsenemec na tem komersu izrekel, ni sicer nič novega, ker je že znano vsemu svetu, a posebno nam avstrijskim Slovanom; — ali da se čujejo iz ust Vsenemca take besede ravno zdaj v teh kritičnih trenutkih naše notranje politike, to je preznačilno, to govori knjige.

Vsenemci torej hočejo, da bomo mi avstrijski Slovani nakovalo, oni pa da naj bodo kladivo; to pové toliko, kakor da Nemci pod nobenimi pogoji nočejo sporazumljenja s Čehi, ter da na noben način ne pusté, da bi ostali avstrijski Slovani prišli do svoje narodne samostojnosti. To tudi glasno izražajo dan na dan, a svoje besede potrjujejo tudi z dejanji, ki — vpijejo v nebo za masčevanje. Dokler Slovani nismo bili natančno poučeni o pravih namelih vsenemske politike, so oni zamogli slepiti svet, da so v Avstriji jedini državo vzdržujoči element, ter, da je obstanek in bodočnost Avstrije iskati le v taboru matere Germanije. Ko pa so Vsenemci razvili svoje velikopolitično delovanje po drugih nemških državah in deželah po svetu, kjer nimajo najmanjše pravice in vzroka trditi, da so „državo vzdržujoči element“, od tedaj pa se je zadnjemu izmed av-

strijskih Slovanov posvetilo v glavi, da hočejo Nemci biti le nemško Avstrijo vzdržujoči element, Slovane pa, da hočejo pobiti na tla tako, da bi nikdar več ne mogli vstati.

Ta njih namen se posebno trdovratno kaže zdaj ob pogajanjih za češko-nemško spravo. Vsakomu se mora že kar smešno zdeti, ko čuje v jedno mer o nekih konferencah mej voditelji čeških in nemških strank o možnosti, da bi utegnili Nemci privoliti v nvedenje češkega jezika v notranji upravi na Češkem in Moravskem. Kdor pozna Nemce, oni vé, da jim ni najmanje resno ne s konferencami in ne s spravo, sicer bi ne nasprotovali, sicer bi bila sprava sploh že davno dognana. Ako se kažejo Nemci danes ali jutri naklonjene spravi, ter menijo nekateri iz mej njih, da bi morali popustiti že iz oportunitizma ali v interesu nemške stvari, kateri bi utegnil biti na škodo njih preostri nastop, pa se že drugi dan oglasi pri večini furor pan-germanicus in prepereči vse koristnosno delo, ki bi bilo v hasek o bema narodnostima. Vsenemci, ako bi se smelo pričakovati, da sploh omogočijo spravo, bi to morda storili le iz preračunjenja in še le potem, ko bi našli kake postranske duri, pri katerih bi pozneje mogli vtihtapiti nekaj, kar bi storilo iluzorično vso spravo. Kajti oni neprestano delajo na to, kako bi spravili do popolnega padca najprej Čeha, a za njimi, ako ne celo ob jednom z njimi, tudi ostale avstrijske Slovane. Zaradi tega treba skrajne previdnosti nasproti tem vsenemskim listjakom.

Češki list „Hlas Naroda“ pravi, da bodo Čehi uredili svoje bodoče postopanje po nastopanju Nemcev. Čehi so vedno pripravljene za spravo in niso nikdar odklanjali mirnega razpravljanja. Pred desetimi leti je bilo to težje. Tedaj se je bilo bati, da utegne priti do razdelitve dežele v dve polovici. Danes češki zastopniki nimajo za seboj nobene tigerske stranke, marveč ves češki narod, ki varuje svoje pravice in ki želi časten mir. Ako bi bilo na nemški strani toliko dobre volje, potem bi se izpolnilo pričakovanje, da bi sprava med Čehi in Nemci rešila avstrijski parlamen-

tarizem, podeli'a obema narodnostima zaželjeni mir.

Ali kako nepotrebno je od češke strani vsako poudarjanje dobre volje za sporazum, ko Nemci vendar že davno vedo, da ne želé Čehi nič drugega nego to, kar jim gre po božjem in ljudskem pravu. Ali Nemci, pa recimo raj: V senemci, so v tem slučaju podobni onemu roparju, ki ne zahteva od svoje žrtve „denar ali življenje“, marveč ki hoče le življenje, ker denar mu pade po smrti žrtve itak v žep. Nemci hočejo življenje Čehov in to brez pardona, sicer bi ne delali ovir tako naravnim zahtevam Čehov.

Vlada bi sicer z jedno samo šahovo potezo lahko storila konec tem stvarim, ali ona ima zopet svoje razloge za svoje tič-mišje postopanje. Nekateri krogi govore, da se mora prav v kratkem odločiti, ali pojde dr. Körber ali — parlament. Toda neki odločilen faktor baje noče ni jednega ni drugega. Vlada ima baje celo svoj — ali Bog ve kak! — interes na tem, da se razprave v parlamentu vrše tako, kakor se vrše, ona ima svoje razloge za to, da se seje vršijo vsak dan. „Ako pride do sporazuma“ — tako piše „Montagsrevue“ — „in se bode mogel izvrševati dnevni red, tedaj je vsak dan dragocen za proračun, vojni zakon in za bruseljsko pogodbo. Vlada hoče torej imeti parlament vedno pri rokah. Ako pa se sprava ne posreči, tedaj bo sam dr. Körber moral priti do spoznanja, da je nemogoča parlamentarna rešitev najvažnejših državnih potreb. To vzdržanje parlamenta bode mogoče tudi nekak pritisk, ako se vzame v ozir položaj nasproti Ogerski.

Kajti ako bi se moral razpustiti naš državni zbor, tedaj bi Madjari upravičeno rekali, da avstrijski parlament ni zmožen za resno delo in to bi bila voda na mlin ogerskih zahtev“.

Vse to je tudi resnično, vse to in še več, — ali Vsenemci, katerim ni do vspešnega parlamentarnega dela in niti do tega, da se dožene nagodba, marveč jedino le za princip njih nadvladja po bajki od „kladiva in nakovala“, pojdejo tudi mimo vsake državne potrebe, da izvedo svoj namen. Ako stoji dr. Körber z vsemi onimi faktorji vred,

ki žele obstanek Avstrije, nasproti vsenemški gardi popolnoma brez moči, potem postanejo Nemci res kladivo, ki bode zmlelo v nič oni element, od katerega je zares odvisen obstanek države, t. j. avstrijske Slovane.

Dopisi.

Iz Št. Polaja na Krasu. — V pondeljek zjutraj ob šesti uri našel je orožnik Podbinik z Nabrežinske orožniške postaje, ne daleč od Bajte blizu Ternovice, oddelka naše občine in sicer pri cesti, ki pelje proti Trstu, petinpetdesetletnega in skoro zmrznjenega Ivana Škrka iz Trnovice. Škrk je bil poleg tega tudi hudo ranjen na glavi in na tilniku. Poklicali so k njemu zdravnika Merklina iz Komna, kateri pa mu ni mogel pomagati, ker so bile njegove rane tako hude, da jim je moral podleči še isti dan popoldne, ne glede na to, da ga je tudi mrz moral jako pretresti, ako se pomisli, da je bilo v noči od nedelje na pondeljek pet stopinj mraza in da je Škrk na tem mrazu ležal nad tri ure.

O tem dogodku pripoveduje se pa tole: Ivan Škrk iz Trnovice hišna št. 8 je bil v nedeljo popoldne doma, ter je še precej pil. Ob 4 uri popoldne pa se je podal v družbi nekaterih sovaščanov v krčmo. Iz jedne šel je v drugo in o polunoči prišel je tudi v krčmo Ivana Škrka pri Bajti. Poleg domačih je bilo v te krčmi še nekaj drugih ljudi, med njimi France Zidarič, Anton Kante in France Furlan. Vsi ti so sedeli na ognjišču in se gredli pri ognju in tudi vstopivšemu Škrku dali so na ognjišču prostora. Zapazili so pa koj, da je bil Škrk na desnem licu krvav, ter da je bil ranjen na čelu. Vprašali so ga, kje da bi se bil ranil, na kar jim Škrk odgovori, da je padel. No o tem se ni dalje govorilo, marveč klical se je liter za litrom in družba je veselo popivala naprej. Okolo dveh ur pa se je zgodilo, vsaj tako pripovedujejo oni, ki so bili tam, da je Škrk, ki je sedel ob robu ognjišča, hkratu padel z njega na kameniti tlak ter se pri tej priliki tako močno udaril v glavo, da je obležal skoro nezavesten. Njegovi tovariši, ki so menili, da se Škrk ni toliko poškodoval vsled

Da bi bil mogel videti, bi bil kar zletel kot orel, da pogleda, kako je v novem svetu.

„Oh, uprav zdaj bi potreboval oči!“ pomislil je britko.

Neodvratna mu je bila želja — da vidi svobodno Bolgarijo. Ta misel je zaslanjala vse drugo: ravnodušen je bil ob šumu okolnega življenja, ni ga zanimalo — vse to mu je bilo tako malenkostno, neznamno, ničeno in vsakdanje. Bal se je, da še umrje predno spozna, kākšno je ono „bolgarsko“, ali pa da izgubi od starosti um, predno izpozna to čudno reč...

II.

Nekega dne — v petem letu po osvobojenju — se raznese po vasi glas, da pride — Bog zna po kaki nerazumljivi božji sodbi — okrajni glavar.

Ta vest je razburila vso vas. Tudi bedno starčevo srce se je razigralo, njegovo dušo je razburilo sladko, neznanu hrepenenje. Zdjaj bo videl „bolgarsko“! Prav videl ga bo!

Izpraševal je, kak je oni velikaš. In povedali so mu, da je načelnik kot nekak

LISTEK.

Ded Joco gleda...

Bolgarski: J. Vazov.

I.

Svobodni smo! Ali koliko naših dragih (staršev, dedov ali sorodnikov) se je preselilo na drugi svet pred osvobojenjem domovine, predno jim je zablščala pred očmi mila luč svobode. Kako bi se ti začudili, kako se vzradovali, ko bi se čudoma vzbudili iz večnega sna v gróbih, pa bi izlezli na beli svet ter se ozrli okrog sebe: kako bi jih prevzelo vse to nepoznano, neverjetno sedanje življenje, ki bi jih okroževalo! Vse bi se jim zdelo nekako ptuje!

Ali čemu govorim to; saj se ne vzbudijo nesrečne rodne duše, ne razveselje se divne svobode, katere smo že vajeni mi, ki gledamo ravnodušno to, o čemur oni niti sanjali niso...

Ne, ti se ne vzbude. Nihče ne vstane zdaj!

Ali vendar je bil mož, ki je bil umrl nekako na predvečer osvoboditeljne vojne, in ni vstal; ali vendar je nekako vstal

začudenje vstalega, ko je videl osvobojeno Bolgarijo — ni pa poskusil razočaranja nas živih, ki vidimo...

Bil je 84-letni starec, ded Joco.

Ta je živel v neki zakriti planinski vasi, ležeči v visoki osojni kotlini Stare planine, nad isterskim obrežjem.

Ded Joco je bil preprost, ali razumen starec, ki je prebil britko bolgarsko življenje z vsemi težavami, grozotami in brezupnostjo. V 64-letu je po nesreči mahoma oslepel v svojem rodnem gnezdu, uprav ko se je začela rusko-turška vojna.

Ostal je živ, ali umrl je za svet, za svetlobo; in vedno je gojil v srcu skrivno željo, da bi mogel videti „bolgarsko“ — tako je imenoval svobodno Bolgarijo.

V duši so mu živele samo podobe črne minulosti; v njegovi stari, a bistri pameti so rojili temni spomini sužnjega življenja — grozni, slabi spomini. Videl je v mislih jasno — kakor nekdanj z očmi — rdeče fěse, šibe in biče, srepe Turčine s strašnim obličjem — jedna sama dolga robska noč brez žarka radosti in nadeje; v tej je bil rojen in v tej je tudi umrl

Vojni hrup je le malo prodril v tukajšnje nepristopne balkanske pustine. Vojna se je začela in zvršila; ali tu sem do isterskih sten skoro ni došel njen grom.

Nastala je svobodna Bolgarija!

Tudi ded Joco je bil svoboden — in povedali so mu to.

Ali bil je slep, ni videl svobode, niti je ni čutil v kaki posebni reči.

Zanj je bila izražena svoboda le v besedah: „Ni več Turkov!“

In to je pač čutil, da jih ni več.

Ali želel je prav videti ono „bolgarsko“, da bi se mogel tega veseliti.

Saj sicer ni čutil in ni čul nič posebnega novega v svojem preprostem selu; kajti vaščani so imeli iste težave in skrbi za vsakdanji kruh kot prej. Slišal je iste pogovore, isti šum v krčmah, iste selske borbe z uboštvo in s narodo v tem pozabljenem, nerodovitnem kraju, oddaljenem od drugega sveta.

„Kje pa je ono „bolgarsko“? vprašal je začuden, ko je sedel v senci pod vejami krivih cerov (dobov) pred hišo, pa

padca, marveč, da je vzrok njegove navidezne nezavesti vino, katerega se je v preobli meri nalezel, vzdignili so ga, ter nesli na prosto, češ, da ga sveži zrak, (bilo je takrat okolo 5 stopinj mraza) naj prej strezne. Potem so se spet podali v krčmo ter ostali tam še kake pol ure, dokler jih ni krčmar odslovil. Zgoraj imenovani trije namreč Zidarič, Kante in Furlan pa niso našli več Škrka na istem mestu, kamor so ga položili, marveč kakih 100 m od hiše, kjer je ležal sredi ceste. Vzdignili so ga (vsaj tako pripovedujejo oni), ter potožili pod mali kupček grize in ga pustili tam v mrazu, kjer je ležal, dokler ga ni našel, kakor smo že zgoraj povedali, ob šesti uri zjutraj orožnik Podbinik. V sredo bila je v Št. Polaju sodno-zdravstvena komisija sestojeca iz sodnega pristava iz Komna gosp. Pavletiča in iz zdravnikov gg. dr. Svobode iz Nablazine in Merkljuna iz Komna. Ta komisija je konstatirala, da je povzročil Škrkovo smrt padec z ognjišča, pri katerem si je Škrk zlomil tilnik.

Iz Šturij pri Ajdovščini. — Pred par tedni se je pri nas poročila neka udova. Fantje poslali so k poročencema odposlanstvo, ki ju je prosilo, naj se spomnita pri tej priliki tudi fantov. Zgodilo se je pa, da so bili fantje grdo ošteti in ozmerjani. To je pa fante tako ogorčilo, da so priredili nekaj večerov zaporedoma pred hišo poročencev nekaj mačje godbe. Županstvo je fante poklicalo pred se ter jih posvarilo. Ob enem pa je povabilo tudi poročenca, katerega so fantje prosili za odpuščenje. S tem bi bila vsa stvar poravnana, da se ni fantov prijavilo orožnikom, češ, da so hudo razsajali ter hoteli nekako celó denar izsiliti. Mi bi o tej stvari ne ziniti niti besedice. Ali ker je „Soča“ vso stvar neresnično popisala ter jo hotela zapisati tem šmentanim „klerikalcem“ na rovaš, češ, glejte taka je klerikalna vzgoja, oglasili smo se tudi mi, da povemo svetu, da je bilo zbirališče fantov, ki so se pripravljali na mačjo godbo, v gostilni jednega najzagriženejših liberalcev in da si so fantje menda ravno tam priskrbeli godala za njih nese posebno lepo godbo. „Klerikalci“ nimajo torej pri tem podjetju nobene zasluge. Mi gotovo obsojamo tako neumestno nastopanje fantov, opomnimo pa, da tudi nastop baronice na čelu nekaj „lustig“ mož z gorjačo v roki ni bilo posebno elegantno, kar dokazuje poškodovani vozniček, za katerega bo treba šteti nekaj svetlih kron. Kaj bi se pa še zgodilo, ako bi se izvel vojni načrt baronice, da se z vpreženo kavalerijo razžene množica, ki je iz radovednosti prišla poslušat mačjo godbo ter občudovat baronice energični nastop!?

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredo je nadaljevala poslanska zbornica zakonski načrt gledé kroš-

„Ali to je sedaj bolgarski paša?“ vpraša ves razburjen radoznalosti.

„In seveda: bolgarski je“, mu odgovoré.

„Ali naš? Ali Bolgar?“ vpraša zavzet.

„Kaj pa hočeš, naj bode Turčin, Joco?“ — rekó mu pomilovalno seljani, ki so davno videli i načelnike i bolj imenitne gospode v Vraci — ker nihče teh še ni bil v Sofiji.

Ali ded Joco ni bil zadovoljen s tem odgovorom. Vprašal je: kako je glavlar oblečen, kako hodi, ali ima tudi sabljo? Povedali so mu.

„Torej tudi sabljo nosi?“

In kar vzdihnili je radosti.

„Videl ga bom, ko pride“, pomisli njegova stara glava in se strese. —

Glavlar je res prišel ter se ustavil pri Denkovu.“

Denkova hiša je bila jedina v vasi, ki je bila bolj čedna, z dvema nizkima nadstropjema, z okni — jedno je imelo celo steklenke — z ozkimi stopnicami od zunaj; in ta je bila odločena, da vsprejme visokega gosta.

njarstva. Predlog drž. poslanca dr. Šušteršiča, naj bodo za kranjske domače krošnjarje potni listi kolekov prosti, je bil sprejet. Isto tako je bil sprejet predlog dr. Šušteršiča, da naj se kranjskim domačim krošnjarjem izdajo potni listi za vse avstrijske dežele, t. j. da smejo prodajati svoje izdelke po vsej Avstriji, dočim je bilo določeno v predloženem zakonu, da bi smeli prodajati samo v svojem okraju ali samo v deželi. Poslanec Pfeifer je zahteval, da se privilegiji kranjskih domačih krošnjarjev uzakonijo v § 6. zakonu.

V četrtek je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o krošnjarskem zakonu ter sprejela deseti in enajsti paragraf tega zakonskega načrta. Med doslimi spisi je bilo več interpelacij. Med temi tudi interpelacija poslanca Vukoviča in tovarišev radi dogodkov na balkanskem polotoku. Interpelacija kaže na razmere v Macedoniji, v Albaniji in na naravnost anarhističko položeno v Albaniji, tako, da ustaja na spomlad nikakor ni izključena. Nadalje opozarja interpelacija na veliki vpliv, ki se ga je nemška diplomacija zadnja leta pridobila v Carigradu. Interpelacija omenja, kako se namerja fuzija vseh v turški državi obstoječih železnic in železniških družb. Interpelantje vprašujejo, dali je vlada pripravljena na ministerstvu za vnanje stvari delovati na to, da bo isto v družbi z drugimi traktatnimi vlastmi izrecno sililo na vspostavljenje reda na balkanskem polotoku in na izvedenje upravnih reform.

Notranji politični položaj.

Čehi so izrekli svojo sodbo o nemškem elaboratu v zadevi spravnih pogajanj. Našli so v njem točke, ki so od češke strani nesprejemljive. Vendar pa se niso izjavili proti pogajanju z Nemci, ampak sklenili so sestaviti poseben memorandum, v katerem bodo navedeni pogoji pod katerimi je sprava mogoča. Torej do spravnih pogajanj gotovo pride. Pri vsem tem pa ostane neizpolnjena želja dr. Körberjeva, da bi se proračunski provizorij rešil parlamentarnim putem, ker Čehi tako dolgo svoje dosedanje taktike ne opusté, dokler ne bode sprava dognana in dokler, ne dobé tega za kar se z Nemci in z vlado pogode. Zato je pa skoro gotovo, da se bode morala vlada poslužiti paragrafa 14, ker je skoro neverjetno, da bi imela pravna akcija že do 19. decembra t. j. do dneva, do katerega ostane v tem letu državni zbor skupaj, kak praktičen uspeh.

Novi člani gosposke zbornice.

Dunajski uradni list objavi v kratkem imena novih članov gosposke zbornice. Med temi sta tudi dvorna svetnika Nothnagel in Neumann.

Trgovinske pogodbe.

Na dnevnem redu vsega časopisja je zdaj ugibanje tičočé se odpovedi trgovinskih pogodb. Pred par dnevi trdili so nekateri z vso odločnostjo, da odpové Avstro-Ogerska trgovinsko pogodbo Italiji. Danes se pa zopet z vso odločnostjo zatrjuje, da do te odpovedi ne pride, marveč, da se doseže med našo državo in Italijo gledé vinske klavzule neko sporazumljenje, ter da bode Avstro-Ogerska v stanu že v prihodnjem letu, vsaj deloma ustreči želji našega in ogerskega parlamenta, da se zviša carina na uvoz italijanskega vina. Istotako se danes zatrjuje, da Nemčija nikakor ne misli odpovedati trgovinske pogodbe Avstriji dočim so še včeraj trdili, da

Ded Joco pritava k Denku pa bje s palico po pletenih vratih in zakliče:

„Denko, ali je tu gost?“

Denko ga zapazi ter se namrgodi.

„Tu je, ded Joco. Čemu pa si prišel? Glavlar je truden, pusti ga zdaj.“

„A kaj, reci mu naj pride ven za časek“ reče stavec in pa s palico po dvorišču se bliža k stopnicam, ki so vedle v górnico.

„Ali si iz uma? Za koga, čemu pa iščeš glavlarja?“ vpraša gospodar.

„Za nikogar, za se, tako... Reci mu: „Slepi ded Joco te hoče videti!“

„Ti ga hočeš videti?“ nasmeje se britko Denko, pa reče: „Ti ga boš videl kot vedro vodnjaku.“

Ali stavec se ni dal odgnati. Tupal je s palico po prvi stopnici na stolbah. Stara glava se mu je tresla.

Gospodar gre k glavlarju ter mu naznani, da ga išče neki detinjasti slepi stavec.

„Čemu pa?“ vpraša glavlar.

„Hoče te videti.“

„Videti me? Pa stop je praviš?“

(Dalje pride.)

odpove Nemčija brezpogojno naši državi trgovinsko pogodbo, ko hitro vsprejme nemški državni zbor nove carinske tarife. Ali kakor rečeno, so to le ugibanja in nobenemu ni znano, kako presenečenje nam lahko prinese jutrajnji dan.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Dunajska „N. Fr. Pr.“ ve poročati iz diplomatskih krogov, da Nemčija doslej še ni odpovedala trgovinske pogodbe in da je brzkone tudi ne bo (?). Od strani naše države Nemčija gotovo ne dobi odpovedi.

Vojaška predloga.

V dotičnem državnozbornem odseku je bila na Ogorskem te dni z večino glasov vsprejeta nova vojaška predloga. Zdaj se v Dunajskih parlamentarnih krogih govori, da je cesar izrazil željo, da bi omenjeno predlogo tudi naš državni zbor vsprejel že tekom tega leta.

Obstrukcija v ogorskem parlamentu.

Neodvisna stranka je v včerajšnji seji sklenila, da na vsak način obstruira budgetni provizorij ter da prepreči tudi rešitev vojaške predloge pred novim letom.

Nemški državni zbor.

V sredo je bil v nemškem državnem zboru sprejet z 206 proti 92 glasovom Gröberjev predlog, da sme predsednik po svoji lastni volji podeljevati ali pa odrekati besedo k poslovnemu redu, ter da ne smejo trajati taki govori čez pet minut.

Nemški cesar ne pride na Dunaj.

Kakor se poroča, namerava nemški cesar v pomladi potovati v Rim na obisk italijanskega kralja V. Berolinu so govorili tudi o tem, da bi Viljem II. mej potom obiskal cesarja Franca Jožefa na Dunaju; ali po najnovejših poročilih ta obisk odpade, ker se smatra zadnji obisk cesarja Franca Jožefa v Berolinu, kot vračilo za vse neštevilne obiske nemškega cesarja, s katerimi je isti počastil Dunaj, ter da ni treba, da nemški cesar zopet obišče avstrijsko prestolico.

Nemški cesar proti socialistom.

Kakor znano, je Alfred Krupp, lastnik največje livarne topov v Evropi, umrl zadet od kapi, katero je povzročilo razburjenje vsled napadov v nemškem soc. listu „Vorwärts“ na osebo Kruppovo. O priliki pogreba, katerega se je udeležil sam cesar poleg mnogih knezov in dostojanstvenikov, je govoril cesar proti odposlanikom delavstva Kruppovih podjetij (ta podjetja štejejo 64.000 delavnih močij) mej drugim te-le za nemške razmere značilne besede: „V nemških deželah se je izvršilo dejanje tako nizko in podlo, da mora prisiliti v vsako nemško lice rudečico srma nad dejstvom, da je v nemškem narodu mogoče kaj takega! Moža, ki je hotel le dobro vsakemu, posebno pa delavskemu stanu, se je napadlo na najgrši način na osebni časti in mu s tem prizadejalo udarec smrti. Pa dejanje z njega posledicami ni nič drugega nego navaden umor, kajti nobenega razločka ni mej onim, ki da komu piti strupa in onim, ki iz varnega skrivališča (čuj, „Soča!“ Op. ur.) uredniške beznice s strupenimi puščicami obrekovanja oropa svojega bližnjega dobrega imena in mu s tem provzroči toliko dušnih bolečin, da istim sledi telesna smrt. Mej poštenimi ljudmi in takimi izvržki je tolik razloček, da vsak, ki ne prereže prta med seboj in temi življi, postane sokriv na takem sramotnem dejanju.“ — K tem besedam imamo dodati še izjavo nekega nemškega lista, ki pravi, da v Nemčiji ni jedne stranke, ki bi ne bila poskusila z brezobzirnim uničenjem osebne časti svojega nasprotnika uničiti nasprotno stranke. — Zdaj torej vemo, kje je domovina in kje so učitelji tiste strankarske morale, ki se je svoj čas tako zelo širila tudi na — Goriškem.

Atentat na bolgarskega kneza.

Bolgarski knez se mudi zdaj na svojem zimskem bivališču v Evksinogradu. Te dni se je nekoč šetal v parku, na tleh pa zagleda list, na katerem je nekdo zapisal, da je hotel kneza ustreliti in da je anarhist. Ko pa je zagledal knezove otroke, se je svoje namere ustrašil in se skrtil. In res so kmalu dobili 20 letnega človeka, ki je potrdil kar je stalo na papirju. Mladi „anarhist“ se piše Kančev.

Anglija in Nemčija proti Venezueli.

Anglija in Nemčija sta prijavili Venezueli ultimatum. Vsled tega sta poslali vsaka svojo vojno eskadro pred Venezuelo. V ultimatumu zahtevati Anglija in Nemčija 1.700.000 frankov odškodnine. Ker pa se Venezuela ni odzvala temu ultimatumu, hočeti se polastiti Anglija in Nemčija venezuelanskih carinskih uradov ter polastiti se dotičnih dohodkov do pokritja svojih zahtev.

Politične drobtinice.

Ruski minister železnic je zahteval za zgradnjo novih železnic za l. 1903 380 milijonov rubljev. — Srbski zastopnik v Carigradu je zahteval od turške vlade da kaznuje one turške vojake, ki so na srbski meji ubili enega srbskega podčastnika in ranili več vojakov. — Zdravnik ruske carice je baje izjavil, da vesti o bolezni carice niso resnične. — V Monakovem so pri zadnjih mestnih volitvah zmagali liberalci, a podlegli so ultramontanci in kršč. socialisti. — V angleškem parlamentu je bila tedni živahna razprava o namenih Rusije v Afganistanu. — Grški poslanik v Londonu je izročil ang. vladi spomenico, v kateri prosi, naj bi se evropske vlasti pobrigale za Macedonijo ter za tamošnje kristjane in dosegle avtonomijo, kakor se je to zgodilo na Kreti.

Domače in razne novice.

Zdravje našega cesarja. — Naš cesar se zdaj počuti popolnoma dobro, vsled česar je že zapustil Schöbrunn ter se je podal v svoj двореc na Dunaj, kjer vzprejema v avdiencije ter opravlja vsa svoja dela kakor po navadi.

Imenovanje. — Za stalnega risarskega asistenta na tukajšnji višji realki je imenovan gosp. Ivan Cossar.

Odlikovanje. — Nj. V. cesar je podelil namestništvemu svetniku in voditelju okrajnega glavarstva v Gorici gospodu dr. Henriku Altemsu naslov in značaj dvornega svetnika.

Odlikovanje. — Slavna češka akademija cesarja Franca Jožefa I. za znanstvo, beletristiko in umetnost v Pragi je podarila gospodu Jos. Procházki, skladatelju, virtuozu za klavir in učitelju „Glasb. Matice“ v Ljubljani na podlagi predloženih novih njegovih skladb jako pohvalno priznanje in častni honorar 800 kron.

Sankcijonirani zakon. — Njegovo Velicanstvo cesar je potrdil načrt zakona, sklenjenega v deželni zboru goriškem o priredbi in vzdrževanju dovoznih cest k železniškim postajam.

Umrl je v Postojni v sredo odvetnik g. dr. Bisiac N. v m. p.

Nadomestna deželnozborna volitev. — Tržaško namestništvo razpisuje nadomestno deželnozbornsko volitev za furlanske kmečke občine, ki je postala potrebna vsled smrti poslanca Michiellija, na dan 29. t. m.

Za „Šolski Dom“ došlo upravnistvu: preč. g. Franc Stepančič, kurat v pokoju 10 K. Gospa Julija Leban, posestnika v Črničah 5 K. Hvala!

Za božičnico so došli voditelju „Šol. D.“ sledeči darovi: Franc Novič, krojač v Gorici 2 K; P. A. U. 3 K; profesor Rutar 10 K; I. Koršič, voj. kaplan v Pulju 4 K; Martin Černota, župan v Logu 10 K; Franc Stepančič, kurat 10 K; Upravnistvo „Gorice“ prejelo; preč. g. Josip Mašera 5 K. Hvala!

Za osnovo slovenske oziroma hrvatske porote v Trstu je uročila nadalje prošnjo občina Štanjel.

„Slovensko katoliško delavsko društvo v Gorici.“ — „Slov. kat. delav. društvo v Gorici“ je imelo v nedeljo v g. Gorjančevi gostilni na Kornju svoj shod, katerega se je udeležilo veliko slovenskih delavcev iz Gorice in okolice. Član Blažica je stavil resolucijo naperjeno proti socialni demokraciji. Častiti g. Ličan se je najprej spominjal pokojnega dr. Josipa Pavlice, potem pa govoril o važnosti in dobrodejnosti krščanskega socializma. Član Šinigoj je predlagal, da se blagoslovljenje društvene zastave izvrši na slovesen način. Ta dan naj se priredi v Št. Petru ljudska veselica ter ako mogoče tudi tombola. Vsprejela se je tudi jako važna resolucija glede ustanovitve slovenskega sirotišča v Gorici. V smislu te resolucije pozvali naj bi se državni in deželni poslanci, da izposlušajo za tak zavod deželne in državne podpore. V ta namen pozovejo naj se tudi slov. županstva, da ustanovitev takega zavoda podpirajo. Član Lovišček je govoril o konkurenci, katero delajo italijanski delavci domačinom. Stavil je resolucijo vsled katere naj se društveni odbor obrne s prošnjo do zastopnika V. kurije v državnem zboru gosp. dr. Gregorčiča, da isti pri vladi izposluje, da se pri vseh javnih delih in posebno pa pri gradnji bohinske železnice vporabijo le domači delavci, ne pa delavci iz tujih držav. Predsednik dr. And. Pavlica je zaključil shod z besedami: Ako bi se posrečilo slov. kat. delavskemu društvu, da se vresniči misel o slovenskem sirotišču v Gorici, smela bi nam po pravici čestitati vsa goriška dežela. Za goriške Slovence bi bil to velik korak naprej in mi želimo, da se...

C. kr. poštni in brzojavni urad na tukajšnji železnični postaji nam piše, da se bodo od 18. pa do 24. t. m. na istem vsprejemale vozne pošiljatve, denarna pisma, kakor tudi poštne nazkaznice in hranilne vloge od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer.

Razstava izdelkov spolnitvene krojaškega tečaja. — Kakor smo svoječasnoro poročali obdrževal se je v našem mestu spolnitveni tečaj za krojače. Izdelki tega tečaja se bodo te dni razstavili. Razstava se otvori v nedeljo dne 14. t. m. ob 10. uri in bo trajala do 4. ure popoldne istega dne. Istotako bo odprta razstava v ponedeljek 15. t. m. od 10. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Obisk razstave je brezplačen.

Ruski kružok. — To društvo je imelo v nedeljo svoj ustanovni občni zbor ter si izvolilo pri tej priliki svoj odbor, ki je sestavljen tako-le: Predsednica gospa Treo, namestnik gosp. Srečko Kovarčič, tajnica gospa Seidl, blagajnik g. Ivan Meljavec, knjižničarica gđe L. Koršič. V odboru sta še gospodična Poniž in g. Podgornik. V kružok se je oglasilo do zdaj kakih 40 članov.

Prošnja. — Veselje je videti, kako željno sega naša šolska mladina po zabavnih knjigah vse prej kot bogate šolske knjižnice v „Šolskem Domu“ ter s pravim hrepenenjem pričakuje dan, določen za izposojevanje knjig. Ker pa je množina knjig za tak zavod še vedno jako pičila, zato se mora število res vnetih bralk in bralcev čedalje bolj krčiti, sicer bi bilo čtivo kmalu izčrpano. Č rodoljubi in rodoljubkinie! posnemajte lanske požrtvovalne pomoževalce šolske knjižnice, darovaje ji knjig. Vsako najmanjšo knjižico hvaležno sprejme

L. Koršič, knjižničarica.

Veselic deklet „Marijine družbe v Podgori“ se je v nedeljo vrlo dobro obnesla. Prav gladko in ubrano so se izvajale pevske točke, za kar gre posebna hvala gospodu učitelju Justinu. Isto tako dobro je vspela igra, dasiravno so igralke pri ti priliki prvokrat nastopale. Vsa čast gospodični učiteljici Urbančič, ki se je mnogo trudila pri poskušnjah. Udeležba pri veselici je bila izvanredno mnogoštevilna, čemur v dokaz služi dejstvo, da se je pri nizki vstopnini po 20 v nabrala lepa svota 62 K Z oziroma na to, da si je družba napravila za predstave poseben oder, se je nadejati, da se bodo take veselice še večkrat prirejele.

In še vedno užigalice „družbe sv. Cirila in Metoda“. — Akoravno je „Sotin“ afarist izrekel o tej zadevi zadnjo besedo, zdi se nam vendar le potrebno ponatiniti v našem listu to, kar piše tržaška „Edinost“ o teh užigalicah. „Edinost“ od dne 10 t. m. piše namreč to le: „Družbi sv. Cirila in Metoda je g. E. Perdan, trgovec v Ljubljani, vročil 400 kron povodom kupčije z družbenimi užigalicami. Od leta 1897. do vštetelega leta 1901 je družba od užigalice prejela 6800 K. tekoče leto pa 1800 K; torej skupaj že 8600 K. Lepa svota je to, a bila bi mnogo večja, če bi Slovenci rabili te užigalice. Zato iskreno prosimo: Slovenke in Slovenci! Rabite, zahtevajte, priporočajte vselej in povsod le to blago, ki se prodaja v korist vseslovenski šolski družbi“.

Nove orglje v vipavskem sv. Križu. — Jeseni t. l. postavil je c. kr. dvorni orgljarski mojster g. Jož. Mauraher iz št. Florijana na Gor. Avstrijskem nove orglje v cerkvi pred. gg. oo. kapucinov v sv. Križu na Vipavskem. Te orglje se sicer ne odlikujejo po velikosti in dispoziciji, pač pa po izbornosti intonacije; po lahkem igranju in po lepem izrazu posamnih izpremenov.

Ako pomislimo, kakšnih pomanjkljivosti orglje so stavili še pred 20mi leti, moremo strmeti, na kakšno stopnjo popolnosti so dospeli mojstri, kateri se bri-gajo za napredek. — Majhna cerkev v sv. Križu je vdobila orglje na en manual s sedmimi izpremeni, modernega, priznane-ga značaja z principalom (ki ni intoniran v „Kuhreigen-tonu“), kakoršnega si ponekodi še želijo — s popolnim dvo-spremenskim pedalom, kateri podeljuje, da — si 16 st. zamašen, vitalno moč. Moč orgelj zadostuje torej popolnoma dimenzijam lepe cerkve. Mehanizem je pnevmatičen, brez vodilnih, v les pripetih kotov in abstraktov, ki navezani na pre-mnogo gub, tokov in vijakov, dajejo obilno sitnosti ob vsakej vremenski izpremembi. Spremeni za piano so ljubko-mili (a ne šibko-mijavkajoči po stari ša-bloni); skupnost teh pa daje orgljam moč, da bi poslušalec štel orglje na 14 izpremenov.

Lahko in vrlo naglo pa je tudi mo-goče organistu z rahlim pritiskom prsta vprizarjati piano, mezzoforte pa forte-fortissimo. Meh „magazin“ z enostavnim zajemalnikom se goni z ного tako pri-etno, da se bo za to (navadno truda-

polno) delo vsakdo rad ponudil, ker se bo pri tem zabaval, ob enem pa brez pomote molil sv. Rožni venec. Da je ma-terijal v orgljah dober, delo solidno in trajno, cena pa „kapucinska“, mi ni po-trebno še-le posebe povdarjati. Zaključim torej to kratko izjavo s željo, da se ome-njenega mojstra lahko vpošteva pri iz-delovanju novih orgelj poleg naših vže pripoznanih domačih — mojstrov tudi brezskrbno na — Slovenskem! D. F.

„Cecilija“ cerkvena pesmarica. — Te dni je izdala družba sv. Mohora drugi popravljeni natis drugega dela cerkvene pesmarice „Cecilija“, katerega je uredil znani glasbenik Anton Föester. Nova izdaja drugega dela „Cecilije“ je prirejena po istih načelih kakor ponatis prvega dela ter obsega: I. Obhajilne pesmi. II. Marijine pesmi. III. Pesmi k svet-nikom. IV. Razne pesmi.

Burja. — V sredo je razsajala v Trstu zopet silna burja in je povzročila mnogo nesreč. Ko je 35-letni mehanik Ivan Marzotti, ki je v svobodni luki vodil delovanje dvigalnika, stopil iz svoje ka-bine, ki se nahaja 9 m. nad zemljo, od-nesla ga je burja in vrgla na tla, kjer je nezavesten obležal. Poklicali so zdravnika z zdravniške postaje, kateri mu je podelil prvo pomoč. Marzotti se je v padcu smrtno ranil, razbil si je namreč čre-pinjo. Nesrečnež ima tri otroke in ženo blizu poroda. Burja je razun tega vrgla na tla še več drugih oseb, ki pa niso bile tako težko ranjene, nekaj izmed teh je bilo vzprejetih v bolnišnico.

Aretirali so v torek med delom mehanika in elektrotehnika Ludovika Richterja, ker ga je reška policija iskala, in ker je tožen zaradi goljufije in tatvine.

Občni zbor „Südmarke“ v Trstu. — Tridentinski „Alto Adige“ poroča, da bo prihodnji glavni občni zbor vendar le v Trstu. Pred nosom laške kamore bodo Nemci Trst proglašali za svojo last.

Velika tatvina v Trstu. — V sredo po noči so ukradli mesarju Venecijaniu v Trstu 10000 K. Venecijani je bil ta večer s svojo ženo in svojo sta-rejšo hčerjo v gledišču. Doma pa je ostal na pol gluhi svak z dekle in z malim otrokom. Denar, katerega so tatovi ukradli se je nabajal v Venecijanijevi spalnici. Tatovi odpri so s silo shrambo v kateri je ležal denar in porabili so morali za to delo več časa. Pri vsem tem pa se ni otrok, ki je spal v spalnici zbudil, kakor se nista zbudila tudi svak in dekla, ki sta spala v sosednih sobah.

Napisi na železniških kolodvorih proge Trst-Poreč. — Ker je nameravala vlada napraviti na vseh kolo-dvorih lokalne železnice Trst-Poreč dvo-jezične napise, nastal je v italijanskem taboru silen krik. Italijanske občine, ita-lijanska politična društva, istrski deželni odbor in niemu na čelu istrski deželni glavar dr. Mate Campitelli, vse to posta-vilo se je v bran proti taki vladni na-meri. Vse to pa je dalo naši (korajžni) vladi mnogo premisleka in skrbi. Kar je delalo vladi preglavico, niso bili istrski Slovani, ki bi bili globoko užaljeni, ako bi se vlada udala zahtevi Italijanov, ampak sram je bilo vladi samoposebno, ker so ji Italijani žugali s tem, da se ji zna tudi sedaj pripetiti kaj jednakega, kakor se ji je pripetilo pri sodnijskih dvoje-zičnih napisih v Piranu. Da bi se pa vlada Italijanom popolnoma ne zamerila, a ob enem pokazala, da se ne boji njih groženj, zbrala je vso salomonsko modrost, ter odredila tako-le: „Napisi na kolodvorih mest, katera proglašajo Ita-lijani za čisto laška, prirede naj se tako, da bode stal na strani table ki gleda proti mestu, jedino le italijanski napis, na oni strani table pa, ki je obrnjena proti železničnemu tiru, pa dvojezični napis.“

Razpisana ustanova. — Razpisana je ustanova Janeza Salzerja letnih 210 K za nboge, na Kranjskem ali Primorskem rojene slušateljce gozdnotehničnega učnega tečaja na c. kr. visoki šoli za polje-delstvo na Dunaju.

Petnosemdesetletnica dr. Rle-ger-ja. — Dr. Ladislav Rieger je prazno-val v sredo svojo 85 letnico. Več čeških listov je izšlo tem povodom v slavnostni obliki.

Pozor! — Umobolen duhovnik hodi po Kranjskem in po sosednjih deželah, govori zmedeno, pogostoma tudi pohuj-šljivo, pripoveduje o svojih visokih službah, ki jih je imel ali pa bo šele dobil, in se vede večkrat tudi nedostojno. Že več let nima službe, prepovedano mu je nositi duhovsko obleko in opravljati duhovska opravila, vendar se tem pre-povedim noče ukloniti ter hodi duhovsko oblečen od kraja do kraja, izogiblje se duhovnikov, nadleguje pa druge ljudi, naj mu posojajo manjše ali pa večje zneske. Nesrečnež bi bil lahko preskrbljen z

vsem potrebnim, ko bi hotel pokoren biti. Opozarjamo torej, naj mu nihče ni-česar ne verjame, in naj vsakdo ve, da ima opraviti z umobolnim človekom, ki mu posojenega zneska ne bo mogel nikdar vrniti.

Plače dnin ob petkih. — Z ozirom na gibanje, da bi se v vsej državi uvel popolni nedeljski počitek, je gremij du-najskih trgovcev doposlal centralnemu društvu industrijalcev na Dunaju spo-menico, v kateri priporoča, naj bi se izplačevanje tedenskih plač vršilo ob petkih mesto ob sobotah, da bi imele tako delavske družine priložnost nakupiti si ob sobotah, kar potrebujejo tekom tedna.

Zastrupljeno mašno vino. — Ne-davno se je župnik Strnad v Bistrici, ob-čina Pulst na Korškem po zaužitju mašnega vina takoj nezavesten zgrudil pred altarjem. Zdravniki so vino pre-iskali in našli so v njem cijankali. Do-datno k tej vesti se poroča „Slovenec“ da so pri kaplanu Mažeku našli cijankali in so ga vsled tega aretirali. Mažek je malteški duhoven. Bal se je baje, da župnik Strnad v neki proti njemu na-perjeni preiskavi neugodno ne izpove in zato ga je hotel — vsaj tako se sumi — odstraniti. Sodnija je imela z Mažekom že večkrat opraviti. Zatrjuje se pa, da Mažek ni pri čisti pameti. Župnik Strnad in kap-lan Mažek sta Čeha.

Nevihita na Donavi. — V pon-deljek so razsajali, kakor se poroča iz Bukarešta, na Donavi in sicer na njenem spodnjem teku hudih viharji. Mnogo pa-robrodov in ladij, na katerih je vkrcano žito, obdanih je od ledu. Škoda se ceni jako visoko.

Maček je zadušil otroka. — V neki vasi so pustili petmesečno deklico samo v zibelci. Približal se ji je maček ter jo zadušil.

Kathreinerjev koledar za leto 1903, ki nam je bil prijazno doposlal, je letos mičen, eleganten stenski koledar, ki ga bo vsaka prija-jateljica Kathreinerjeve kave rada obesila blizu svoje mizice. Na sredi ima umetniško izvršeno sliko, ki se ji utegne vsakdo všečno nasmehnuti. Brhka, prijazna kmetiška deklica dviga čašo Ka-threinerjeve kave; pripukni vonj te rijske ji menda zbuja prijetno pričakovanje in že sedaj vesela tega užitka, se poredno smehljaje obrača na stran, kakor bi hotela reči: „Pijača pa taka!“ Ta vesel vsklik je tudi za geslo postavljen pod sliko. Kakor čujemo, daje firma Kathreiner ta lični koledar odjemnikom brezplačno razdeljevati po vseh trgovinah, kjer se prodaja njena sve-tovno znana Kathreiner-Kneippova sladna kava.

Narodno gospodarstvo.

Prošnja, katera so podala vsa žu-panstva v Brdih za znižanje davščine od žganih češpljevih odpadkov.

C. kr. finančno Ministerstvo! V mnogih občinah političnega okraja goriške okolice in v nekaterih občinah političnega okraja gradiškega vdomačila se je kmetijska obrt sušenja olupljenega in z žveplom prekaženega sadja in v prvi vrsti olupljenih češpelj. V tej obrti se posebno odlikujejo Brici, kateri imajo najpopolnše dozorelo sadje, najugodniše solnčne lege in najspretniše delavce za lupljenje. Odpadki te obrti pa — in ime-noma češpljevo lubje — se vporabljajo za žganje — slivovec.

Brici in njihovi sosedje v goriški okolici in na Kranjskem ne podelujejo navadno celih, zdravih češpelj v žganje, ne vporabljajo torej take snove za na-rejanje žganja, kakoršno ima v mislih § 40 črka b zakona z dne 20. junija 1888 št. 95 dr. zak., ampak žgo samo one češpljeve dele, kateri odpadajo pri lupljenju — torej samo tenak lub in vmes kak ognjit sad, kateri ni sposoben za lupljenje; po tem takim žgo še manj sladorne, manj vredne tvarine, nego so

vinske tropine, tako da od dotične dro-zgalice skoro gotovo ni dobiti več alko-hola, nego se dobiva pri podelovanju iztiskanega pečkatega sadja.

Kdor je kečaj opazoval, kako se lupijo češplje, katere se imajo sušiti za kupčijske namene, prepričal se je lahko, da spretna roka briske delavke ne odloči od sadu čisto nič drugega, nego golo kožico in ta obsega le minimalne dele sladornja, ima torej za narejanje žganja manjšo vrednost od vinskih tropin.

Pri vsem tem pa ne določa zakon izrecno nobenih izjem, nobenih olajšav v odmeri narejne in potrošne davščine od takega žganja, katero se nareja iz omenjenih odpadkov oziroma iz češpljevih olupkov in dosledno odmerjajo in terjajo organi, katerim je izročena izvršitev za-kona, davščino od takega žganja po enakem merilu, kakoršno je po zgoraj navedenem zakonu določeno za žganje dobljeno iz celih češpelj — in s tem se godi občutljiva krivica vsem onim mno-gim kmetovalcem v Brdih in sosednih občinah goriškega, korminskega in kanal-skega okraja, kateri si v svoji gospo-darski revii pomagajo z malo hvaležno obrtjo lupljenja in sušenja češpelj, ker morajo od žganja iz takih češpljevih tropin višo davščino plačevati, nego se plačuje od primeroma dražjega žganja dobljenega iz vinskih tropin.

Saj za to pač ne treba nobenega dokaza, da obsega drozgalica iz uporab-ljenih celih češpelj veliko več alkohola, nego ona, ki je sestavljena iz češpljevih olupkov in sploh iz odpadkov češpljevih sušilnic, in da, če je dobitek alkohola za vsak hektoliter drozgalice iz celih češpelj ustanovljen na tri stopinje, je več nego zadosti, če se določi dobitek alkohola za vsak hektoliter drozgalice iz češpljevih olupkov na 1¼ stopinjo, to je enako, kakor je določen pri podelovanju iztis-kanega pečkatega sadja (jabolk in hrušk); vsled tega bi se znižala davščina od vsakega hektolitra take drozgalice od 2 K 10 v. na 88 vinarjev, kar bi bilo primerno z ozirom na manjšo vrednost žgane tvarine.

Obrt sušenja olupljenega sadja je sama na sebi združena z velikim rizikom, ker je uspeh odvisen v prvi vrsti od vremena: Če nastopi o času sušenja trajno vlažno vreme, se blago rado pokvari, ali vsaj tako pokazi, da izgubi mnogo na svoji vrednosti. Na uspeh, upliva pa močno tudi cena posušenega blaga: Če se vzdržujejo nizke cene pred zimo, in ne more pridelovalec blaga dalje hraniti, ker nima primernih suhot za to, ali ker potrebuje denara — je izguba gotova. Nekoliko si v takem slučaju utegne po-magati, če podela odpadke svoje obrti v žganje in to prodaja po poštini ceni. Toda tu je pa neprimerno visoka davščina, katera tlači producenta ter mu pobira ves dobiček.

Zato si štejejo podpisana županstva v dolžnost, prespoštljivo prositi, c. kr. finančno ministerstvo naj v varstvo sa-djarske obrti, ki je v tej pokrajini ne-precenljive važnosti za vse kmetovalce, bodisi samo ukaznim potom odredi, česar treba, da se bode od žganja, ki se do-biva od češpljevih odpadkov pri lupljenju in sušenju češpelj, pobirala primeroma manjša davščina od one, ki je določena za žganje dobljeno iz celih češpelj, to je, da se postavi v enako vrsto z onim, ki se dobiva pri podelovanju iztiskanega pečkatega sadja — ali pa da v tem zmislu poda predlog zakona, če mogoče, še v sedanjem zasedanju držav. zbora, da se tako zagotovi pravična olajšava vsem onim kmetovalcem naše dežele, kateri so s pretirano davščino od takega žganja škodovani tudi v svoji sadijski obrti. Podpisana so vsa županstva v Brdih.

ZAHVALA.

Za prisrčne, tolažljive izraze sočutja o boleznih in smrti naše predrage gospe

Marije Premrou roj. **Mencinger**

soproge c. k. notarja

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri sprevedu blage pokojnice k večnemu počitku, za ginljivo petje, za darovane vence, sploh za vse prikaze milega sožalja izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa še častitim gospodom duhovnikom, urad-nikom in meščanom v Krškem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Krško dne 9. decembra 1902.

Žalujoči obitelji

Premrou v Kobaridu

Mencinger v Krškem.

Razpis tajnikove službe.

V občini Biljana v Brdih je razpisana tajnikova služba z letno plačo 600 K. Prošnje je vložiti pri županstvu do 14. jan. 1903 in izkazilo sposobnosti za to službo v slovenskem jeziku. zeli se tudi znanje kaj nemščine in italijanščine v govoru in pisavi.

Županstvo v Biljani
dne 10. decembra 1902.
Šfiligoj, župan.

Naznanilo.

Znana in zelo obiskovana gostilna

„Tre amici“

v ulici Via Caserma se je preselila v Nunsko ulico (Via Monache) v prostore, kjer je bila dosedaj starodavna gostilna pri:

„Belem zajcu“

(„Al lepre bianco“)

Postrežba in jedila izvrstna; toči domača črna in bela vina, vse po zmernih cenah. Z gostilno so združena tudi prenočišča za goste in hlevi za živino. Za obilno udeležbo se priporoča udani

Ivan Krpan,
gostilničar.

Najbolje tamburice
izdeluje in razpošilja

Pava sisička
TVOJINA TAMBURA

J. Stjepušin,

Sisak, Hrvatska.

Odlikovana na pariški svetovni razstavi l. 1896.

Cenike razpošilja na zahtevanje vsakemu brzo in brezplačno.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo
prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši)

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4½ polmesečno; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Naročeno mi je zastanke združ. tovarn za plahte prodajati po polovični ceni. Ponuam torej debele, zelo trajajoče

zimske konjske plahte

izvrstne kakovosti, gorke, volnene, mehke z barvanim obrobom, porabljuje tudi za odejo, po jako nizki ceni. Vrsta A plahta za delavce, siva z barvanim obrobom, 145/190, dobre kakovosti, kos po 4 K. Vrsta B, siva plahta za izvoščake z rudečimi in rumenimi progami 145/190, prav dobre kakovosti, kos po 5 K. Vrsta C double volnena gospodska plahta, siva z rudečim obrobom, dvovrstna, 150/200, najboljša, kos po K 7-50. Vrsta D Montan-plahta, siva z modrim obrobom 150/190, izvrstne kakovosti, kos po 9 K. Vrsta E prima črna omnibus-plahta, 155/120, krasna in trajajoča, kos po 10 K. Pošilja se proti povzetju. Neodgovarjajoče zamenja se brez zadržka.

Naslov: M. Rundbakin, Dunaj, IX., Bergasse št. 3,32a.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi firme ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Pisarniške in šolske potrebščine,

raznovrstni papirnati stvari

po najnižjih konkurenčnih cenah:

Molitvene knjige	od —24	v navgor
Žepni nožiči	—50	„
Mošnički za denar	—20	„
Tobačnice in smodčnice	—80	„
Zavitki, kuverte 100	—50	„
Papir: pisemski 100 pol	—60	„
„ uraden bel 1000 pol	6—	„
„ za maslo ovijati kilo	1:40	„
„ za cigarete 100 snop	2:20	„
Posetnice s tiskom 100	1:20	„

Tiskovine za duhovnije in županije po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. — P. s. Za povoljno postrežbo treba v naročilu navesti približno ceno. lrd. itd.

V Gorici G. LIKAR,
sredi Semeniške ulice proti Placuti 10.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stikalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marianje“ t. j. licnih in trpeznih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo logato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Javni razpis za ponudbe.

Za 6 kilometrov dolgo zvezno cesto med Bačo ob Idriji na cerkljanski državni cesti in Knežo na okrajni cesti Tolmin-Podbrdo oddajo se podjetniku vsa dela v zemlji in skali, potem vsa postranska, zidar-ska in predorna dela.

Kdor se hoče potozati za podjetje, katero se ne odda drugače, nego celo skupaj, ogleda si lahko dotične obrise in načrtne pripomočke od 9. decembra t. l. vsak dan ob predpisanih uradnih urah v pisarnici c. kr. načrtovalne ekspoziture v Gorici, Via Dreossi št. 16, ter si da izročiti obrazce za ponudbo zraven cenika in sumaričnega proračuna.

Ponudbe s priloženo varščino 2000 kron je podati najkasneje do 27. decembra t. l. opoldne pri podpisani načrtovalni ekspozituri.

V Gorici, decembra 1902.

C. kr. načrtovalna ekspozitura.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi v jako ukusnimi jedili.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmjerne. Postrežba poštna.

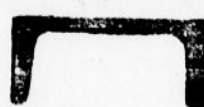
Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovesnih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vaški ceni v veliki izberbi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perilo, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

== Vse po najnižjih in stalnih cenah! ==

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.